

DIRVA

THE FIELD
Nr. 48
Birželio-June 19, 1958
Cleveland, Ohio

Voratinkliai Baltuosiuose Rūmuose

Respublikonų reikalai šiais kongreso rinkimo metais pablogo: Californijoje respublikonas senatorius Knowland nominacijos į gubernatorių gavo 1,547,600 balsų. Jo oponentas, demokratų kandidatas Brown gavo 2,150,500 balsų. Demokratas kandidatas į senatą Knowlando vieton nominuotas 1,662,299 balsais.

Jei panašia proporcija balsavimas eis lapkričio 4 d. rinkimuose, Knowland, paleidęs senatoriaus vietą ir neišrinktas gubernatorium, liks paprastu piliečiu. Senate kaip respublikonų vadas, stiprus antikomunistinis kovotojas, jis labai naudingas; nebijo pasakyti savo nuomonės ir prezidentui Eisenhoweriui. Iki šiol jautėsi labai įtakingu. Knowland sumanė gauti Californijos gubernatoriaus vietą, o per ją vėliau kandidatuoti prezidentui. Stebuklas būtų, jei demokratų didesniais skaičiais balsuotų už jį rudenį, nors to ir tikimasi.

Jei Californijos gubernatoriaus ir senatoriaus vietas laimės demokratai, tas neigiamai atsilieps ir viceprezidentui Nixono kandidatūrai į prezidentus (jis irgi iš Californijos). Šimet ten laimėję, demokratai turės visas galimybes 1960 metais laimėti keliasdešimt Californijos rinkiminės kolegijos elektorių, reikalingų prezidento išrinkimui. Kai iki šiol nuo 1942 metų ten vadovavo respublikonai, Nixonui buvo lengva ir senatorium tapti ir Eisenhoweri paremti ir viceprezidentu vieta pasiekti.

Šiuo metu Nixonas yra pirmaeilis respublikonų kandidatas į prezidentus. bet, jei demokratų laimės daugiau balsų, kas įtikėtina, respublikonams sumažės galimybė išrinkti savo prezidentą.

Sluota prieš respublikonus?

Šiomis dienomis respublikonų valdomuose Baltuosiuose Rūmuose pasirodė vortinklių: paaiškėjo, kad Kanno žydėlis Bernard Goldfine, milijonierius fabrikantas iš Lowell, Mass., kyšių pagalba panaudojo savo reikalus vyriausią prezidento Eisenhowerio patarėją Sherman Adams. Senato komisija susekė, kad Adams iš to žydelio gavo tūkstančių dolerių vertės asmenines dovanas: žydelis apmokėjo virš \$2,000 Adams ir šeimos viešbučių sąskaitas, jiems viešint Bostone ir Plymouth, Mass., padovanojo \$700 vertės kailių palatą ir \$2,400 vertės kilimą.

Prezidento Trumano laikais Baltuosiuose Rūmuose buvo panašus įtakų medžiotojas apdalinęs tūlus aukštes valdininkus iš fabrikantų ir biznierių gaunamomis dovanomis. Kai demokratų buvo įgrisę kraštui visokiais savo špomis, respublikonai agitavo išrinkti Eisenhowerį prezidentu (1952 metais), ir jis iššiuosias iš Baltųjų Rūmų vortinklius ir šiukšles. Tapęs vyriausiu Eisenhowerio patarėju, "antru prezidentu", Adams jau antrais tarnybos metais pradėjo Baltuosius Rūmus užteršti.

Adams yra vienas iš tų apie 20 Eisenhowerio patarėjų, kurį Nixon, tapęs prezidentu, jei Eisenhower susirgtų ar mirtų, pirmiausia pašalintų, kaip žinantį jį seniau tikrino. Tarp tų patarėjų yra ir tokių, kurie stengiasi reikalus pakreipti sovietų naudai.

Per ateinančius rinkimus demokratų naudą tą pačią propa-

gandą — iššluoti respublikonus iš valdžios...

Kas tas Adams

Buvęs New Hampshire gubernatorium, Sherman Adams turi ilgą pažintį su tuo žydeliu, kurio pora tekstilės fabrikų yra ir N. H. Kadangi N. H. žiemomis būna šalta, žydelis pasirūpino padovanoti savo geradariui ir brangius kailinius.

Goldfine, neprisilaikydama savo valdžios nustatytų standartų vilnos audiniams, pakliuvo dviejų Washingtono federalės valdžios įstaigų nemalonėn, ir kas jį geriausiai būtų apgynęs, jei ne Baltuosiuose Rūmuose sėdęs jo senas draugas... Adams prisipažino tarpininkavęs jam tose įstaigose ir naudojėsis viešbučiais, kur Goldfine apmokėdavo sąskaitas. Tik nutylėjo kailinius ir tą brangų kilimą.

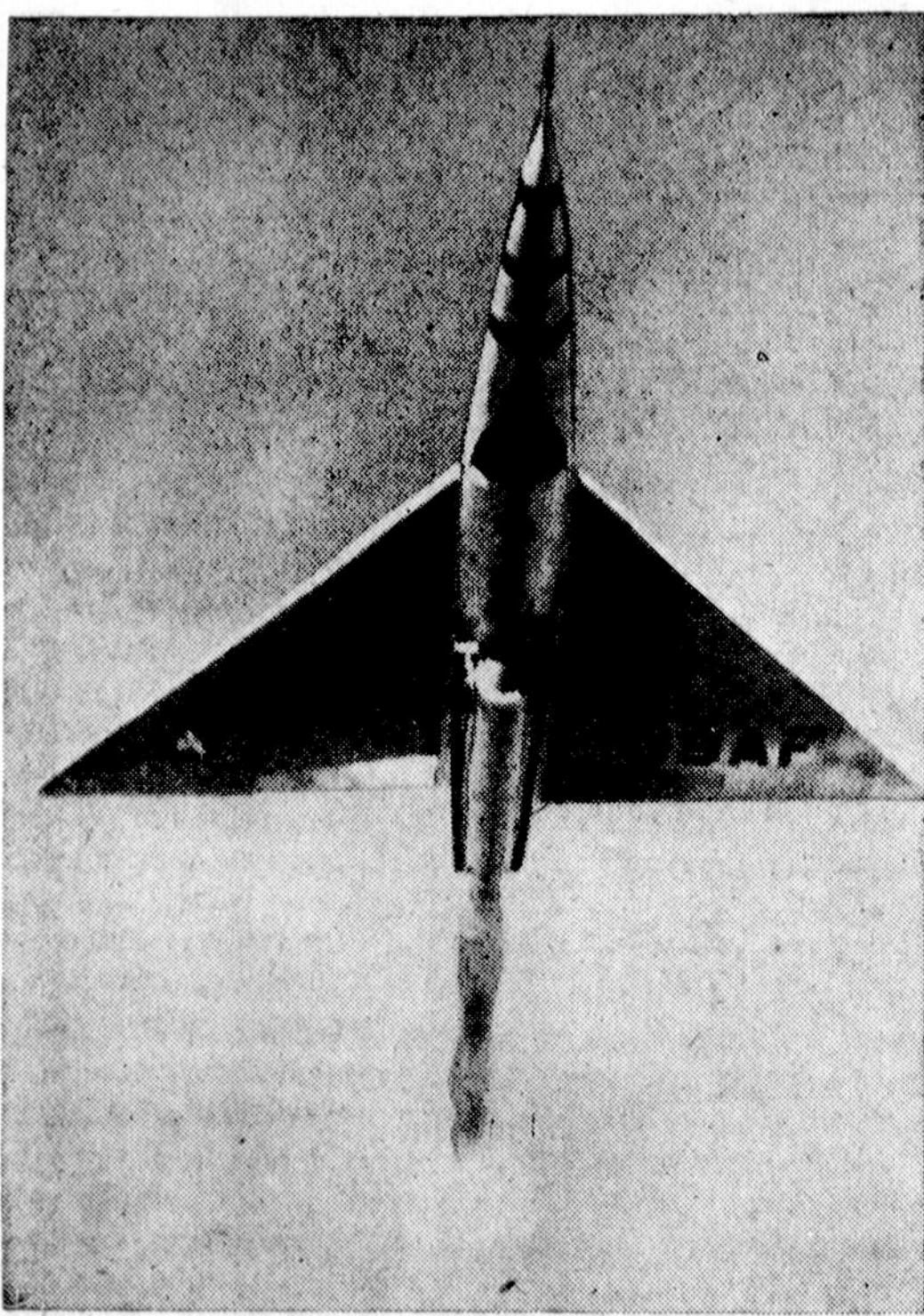
Nors respublikonų vadai ir reikalauja prezidentą, kad jis pašalintų Adams, Eisenhoweris atsisako tai padaryti, nes tai būtų tiesioginis Adamso pripažinimas nusikaltėliu. Ar prezidentas atlaikys didėjančią spaudimą?

Adams prisiliejo prie Eisenhowerio, kai tas grįžo iš Europos, ir kartu su juo važinėjo 1952 metais, agituodamas jį išrinkti. Eisenhoweris jam atsilygino už paskubėjimą N. H. vardu paremti jo kandidatūrą. Prezidentui sergant, Adams jautėsi kaip prezidentas nenorėjo skaitytis su viceprezidentu Nixonu. Neseniai dar stebėtojai kalbėjo, kad Adams galvojęs statyti save kandidatą į prezidentus, jei Nixono itaka kaip nors pašlytų. Tūli politikieriai save labai aukštai vertina, nors ir patys nėra švarūs.

K. S. K.

Prezidento patarėjas Adams

kongreso pakomisei pareiškė, kad jis esąs pasilgęs neprotinai, tačiau nepadaręs nieko, kas būtų neteisėta. Baltieji Rūmai paskelbė, kad prez. Eisenhoweris vis dar nesiruošias Adamso atleisti, ir pats Adams nenumatęs atsistatydinti.

Nauja JAV aviacijos raketa SM-73 GOOSE, kuri gali būti ir leidžiama pirma arba drauge su strateginiais sviediniais bei bombomis prieš gynybos sistemai suklaidinti.

Nauji mokslo metai Vasario 16 gimnazijoje

Balandžio mėn. gimnazija vėl pradėjo naujus, 1958/59 mokslo metus. Į gimnaziją įstojo naujų mokinių, ir šiuo metu gimnazijoje mokosi ir bendrabutyje yra 130 mokinių. Iš jų 66 berniukai ir 64 mergaitės. Religinis pasiskirstymas — 71 katalikas ir 59 evangelikai.

Gimnazija pakvietusi iš Anglijos p. Giedraitienę gimnazijoje mokytojauti. Ponia Giedraitienė yra mokytoja su gimnazijoje dėstyti reikiamu pilnu cenzu. Jai numatoma pavesti dėstyti chemiją ir kitus gamtos dalykus. Ponia Giedraitienė kvietimą yra priėmusi ir žada įsijungti į gimnazijos pedagogų eiles tuoj po vasaros atostogų. Jai atvykus, ji galės pakeisti vieną mokytoją vokiečių.

Šiuo metu gimnazija turi 14 mokytojų. Iš jų — 8 etatiniai (visi lietuviai), 2 lietuviai mokytoja tik su atlyginimu už keliones išlaidas, o 4 neetatiniai mokytojai yra vokiečiai ir dėsto dalykus, kuriems, gimnazijai esant Vokietijoje, naudinga yra turėti vokiečių mokytojus.

Patikrinamas gimnazijos balansas 1958. IV. 1 buvo suvestas DM. 211.686,66 sumai (t. y. 9 samatinių mėnesių balansas). Balanse pajamų nurodyta DM. 138.327,08, o išlaidų — DM. 136.918,27. Einamosios skolos IV. 1 sudarė — DM. 13.322,19. Mėnesio būvyje skolos būna dar labiau sumažėjusios, nes pajamos dažniausiai ateina pirmomis mėnesio dienomis ir tuo būdu negali būti įtrauktos į mėnesio pirkimus.

POVILAS DARGIS.

SLA prezidentas, paskirtas visam amžiui atsakingoms apygardos teismo pareigoms. Tokį paskyrimą, iš lietuvių tarpo, P. Dargis Pittsburghe gavo pirmasis.

Apie paskyrimą plačiai parašė vietos laikraščiai ir žinią įdėjo pirmuose puslapiuose.

P. Dargis, be SLA prezidento pareigų, kiekvieną sekmadienį, 1:30 val. veda lietuvišką radijo pusvalandį, dalyvauja daugelyje kitų lietuviškų organizacijų.

F. Žilionis

mą dieną sudaromą balansą.

Palyginus su paskutiniaisiais kelesiais metais, gimnazijos finansinė padėtis rodo pagerėjimą ir galima manyti, kad samatinių metų pabaigai, t. y. 1958. VII. 1, kiek žymesnio pablogėjimo nebūna. Nėra jokios abejonės, kad gimnazijos išsilaikymas ir finansinės padėties žymus pagerėjimas yra tik dosnių ir su didėle padėka priimančių užjūrių lietuvių, ypač JAV-se gyvenančiųjų, kilnių aukų išdava.

Nors šiuo metu gimnazijos finansinė padėtis ir yra žymiai geresnė, negu praityje, tačiau ji nėra užtikrinta. Kiek žymesnis aukų sumažėjimas gali jos padėti labai greit ir radikaliai pabloginti.

VISAM PASAULY

• Sovietų Sąjunga ir Kinija, kaip Vakarų stebėtojai spėja, ruošiasi naujiems politiniams posūkiams, greičiausiai liečiantiems santykius su Vakarais ir Jugoslavija.

Rusai suaukė pasitarimams savo ambasadorius iš Washingtono, Londono ir Paryžiaus, Kinija — iš Maskvos, Belgrado, Bukarešto, New Dehli, Jakartos ir kitų Azijos valstybių sostinių.

• Maskvoje prasidėjo nepaprastai komunistų partijos centro komiteto sesija. Apie pasitarimų turinį Maskva tyli, tačiau kai kurie informuoti sluoksniai sako, kad jų metu būsiančios palistos ir Chruščiovo nesėkmės: nepajėgimas suorganizuoti viršūnių konferenciją sovietams norima kryptimi, Maskvos diriguotas Imre Nagy nužudymas, sukėlęs pasipiktinimą visame pasauly, ir pagaliau Chruščiovo inspiruota sovietų pramonės decentralizacija bei MTS perdavimas kolchozams, nedavusi laukto rezultato.

• Britanija ir JAV pakaltino Rusiją sulaužius diplomatinį pasitikėjimą, paskelbiant derybų apie viršūnių konferenciją paslaptis. Tuo pat metu Britanija paskelbė, kad Vakarai esą paruošę pataisyti, dar neskelbtą planą viršūnių konferencijos reikalui.

• Prancūzija sutiko atitraukti savo kariuomenę iš nuolaesnių Tuniso vietovių ir iš naujo tartis su Bourguiba dėl didžiosios prancūzų laivyno bazės Bizerte.

• De Gaulle pareiškė, kad jis liepos 2 d. lankysis Alžire, drauge pasiimdamas dešiniųjų partijų smarkiai puolama kabineto narį socialistą Guv Mollet. Stebėtojų nuomone, Molleto įjungimas į šį vizitą galis reikšti didįjį De Gaulle autoriteto egzaminą armijoje ir Alžiro prancūzų tarpe.

• Indonezijos vyriausybė pradėjo plataus masto ofensyvą prieš sukilėlius Šiaur. Celebese, sutikdama, kaip skelbiama, mažą pasipriešinimą. Sumatroje ir Š. Celebese vyriausybiniškai kontroliuoja miestus, sukilėliai esa pasitraukę į džungles ir jas valdą.

Vyriausybė susitarė su komunistine Lenkija pirkti 24 laivus, kurie būsią pristatyti dar šiais metais. Su Jakartoje tebeviešinančia lenkų prekybos delegacija taip pat tariamasi ir dėl ginklų tiekimo.

• Rusai net nebando nuslėpti, kad Rytų Vokietija tėra tik satelitas ginčė su Jugoslavija: Sov. S-gos užs. reik. min. Gromyko, o ne Rytų Vokietijos įstaigos, pranešė Jugoslavijai, kad Jugoslavijos sutartis su R. Vokietija dėl aluminijaus fabriko statybos nutraukiama.

Clevelando ir Chicagos neolithuanų susitikimas pasitarti. Sėdi, iš kairės: Siliūnas, Arūnas Gasparaitis, Živilė Žemgulytė, p. Modestavičienė, Eglė Žemgulytė, Kęstutis Gaidžiūnas. Stovi: S. Švedas ir C. Modestavičius.

JAV pasiruošusi gelbėti Libaną

Valstybės sekretorius John Foster Dulles spaudos konferencijoje pareiškė, kad JAV tam yra tikromis sąlygomis pasiruošusi pradėti karinius veiksmus Libanono nepriklausomybei išgelbėti. Viena tų sąlygų yra: jei JT gen. sekr. Hammarskjöld prašytų tokios JAV intervencijos.

Dulles pastebėjo, kad JAV šes-tasis laivynas manevruojas rytinėje Viduržemio jūros dalyje ir esąs pasiruošęs pradėti tokius veiksmus, tačiau korespondentų smulkiau klausinėjamas apie kitas intervencijos sąlygas, jis netikėtai nutraukė spaudos konferenciją ir išėjo iš salės.

Vėliau Dulles ir gynybos sekretorius McElroy posėdyje su aukštaisiais pareigūnais Pentagono.

Iš Libanono ateinančios žinios skelbia, kad vis naujų "sukilėlių" ir ginklų siuntos plaukiančios per Sirijos sieną. JT gen. sekr. Hammarskjöld, prieš išvykdamas Beirutan, spaudos atstovams pareiškė, kad, jo žiniomis, tik mažą Sirijos pasienio dalis tesanti Libanono vyriausybės rankose. Dulles žodžiais, JT naliaubų komandos reikės daug daugiau karių, negu šį kartą manvta, kad Libanono-Sirijos sieną būtų galima uždaryti. Tačiau tai galutinai paaiškės, kai JT gen. sekr. Hammarskjöld grįš iš Libanono, vietoje surinkęs visus krizės duomenis.

Beirute kautynės tarp sukilėlių ir vyriausybės kariuomenės tęsiasi jau keturias dienas ne kiek nemažėjančiu tempu. Šios pusiau krikščioniškos, pusiau

IMRE NAGY NUŽUDYTAS

Sovietijos žinių agentūra Tassas paskelbė, yad Imre Nagy, Vengrijos premjeras 1956 m. sukilimo metu, gen. Mal Paletar, tuometinis kariuomenės vadas, ir dar du žymesni to meto vengrų vadai uždaroje byloje nubausmė mirtimi, ir ta mirties bausmė įvykdyta. Visa eilė kitų vengrų veikėjų nubausti kalėjimu nuo 5 iki 12 metų.

Nagy nužudymas, kiek atrodo, turi daug ryšio su blogėjančiais rusų-jugoslavų santykiais.

Kai Vengrijos sukilimas buvo sugniuždytas, Nagy su dalimi savo vyriausybės prisiglaudė Jugoslavijos pasiuntinybėje Budapešte. Kadaro vyriausybė užtikrinus laisvę ir saugumą, jie sutiko iš pasiuntinybės išeiti, tačiau juos, vos tik išėjusius, areštavo rusai ir išvežė iš Vengrijos. Dėl šitokio rusų pasielgimo tarp Jugoslavijos ir Sov. S-gos buvo kilęs aštrus, bet trumpas ginčas, kuris pradeda atgyti naujais Maskvos priekaisiais Titui. Atmintina, kad Nagy paskutiniomis revoliucijos dienomis bandė ištraukti Vengriją iš Varšuvos pakto ir paskelbti neutralia Rytų-Vakarų politinėse grumtynėse, o Maskvos komunistų teoretikų aiškinimu, tikri komunistai niekad negali būti neutralūs.

mahometoniškos valstybės sostinėje pradėdama būkštauti, kad sukilimas galis išvirsti religiniu karu. Dalį miesto jau visiškai kontroliuoja mahometonų sukilėliai. Jų vadas Saeb Salaam pareiškė, kad sukilimas išsivystys į tikrą pilietinį karą, jeigu prez. Chamoun neatsistatydins.

Britų naftos bendrovės tarnautojų šeimos pradėtos evakuoti iš Beiruto. Iraque Petroleum Co. sustabdė darbus Tripoly ir pradėjo savo tarnautojų gaben-ti į uostą. JAV ambasada įspėjo visus amerikiečius būti pasiruošusius išvykti iš Libanono kiekvienu momentu.

Šeštasis JAV laivynas patrulioja Viduržemio jūroje, tačiau lig šiol dar nebuvo ženklų, kad jis tuoj pat pradėtų karinius veiksmus.

Aštuoni JAV transportiniai lėktuvai antradienį nusileido Beirute, pristatydami Libanono vyriausybei šaudmenų ir smulkų ginklų. JAV juos teikia Libanonui pagal ankščiau sudarytas užsienio pagalbos sutartis.

Nors valst. sekr. Dulles spaudos konferencijoje neišvardijo sąlygų, kurios paskatintų JAV pradėti karinius veiksmus, tačiau kai kurios jų yra savaime aiškios: jei Rusija arba Jungt. Arabų Respublika pradėtų pilno masto invaziją į Libaną, JAV

kariuomenė tuoj pat reaguotų, siekdama apginti 3,000 ar daugiau amerikiečių, tebesančių Libanone, ir apsaugoti jų turta.

Vyriausybės kalbėtojas pareiškė, kad Libanonas yra pasiruošęs prašyti anglų ir amerikiečių karinės pagalbos, jei JT policinės komandos nebūs skubiai suorganizuotos.

JIE ĮSIJUNGĖ Į DIRVOS TALKĄ

I vykdomą \$20,000 talką įsijungė nauji šimtininkai. Jais yra:

91. Juozas Leimonas, iš Chicagos, aktyvus Tautinės Sąjungos veikėjas, dabar įnešęs antrąją šimtinę Vil-ties Draugijai\$100.00
92. Algirdas Bielskus, iš Cleveland, entuziastingas sportininkų organizatorius ir sportinių žinių Dirvoje redaktorius\$100.00

Taip pat į talką įsijungė dar ir šie rėmėjai:

- A. Vaitkus, iš Chicagos, šio vajeaus ankstesnį \$10.00 įnašą papildęs naujais\$10.00
- K. J., mūsų bičiulis iš Minnesotos\$10.00
- Petras Ulėnas, iš Brooklyno, tautinių organizacijų veikėjas\$10.00
- Su šiais dienomis skelbiamais iš viso gauta\$17,420.00
- Dar būtinai reikia \$ 2,580.00

REIKIA ĮAMŽINTI ANTANO OLIO ATMINIMĄ

JUOZAS GINKUS, Brooklyn

Kai netekome didžiojo lietuvių Antano Olio, pajutume, koks nuostolis ištiko mūsų išeivinę visuomenę ir pačią tautą. Dabar pradėjome suprasti ir rodyti pagristą rūpestį, kad štai jau neturime žmogaus, galėjusio tiek daug pasitarnauti Lietuvos reikalams. Ne be reikalo visa lietuviškoji spauda ir didieji Amerikos laikraščiai prisimena dabar A. Olio vaidmenį, jo darbus ir nuopelnus. Galime sakyti, kad A. Olio savo darbais jau yra pasistatęs sau didelį paminklą.

Nėra abejonės, kad jo kapą taip pat puoš puikus antkapis. Tačiau negalėčiau pasakyti, kad velionies atminimui pakaktų tik antkapio. Jei A. Olio buvo žymus lietuvis ir didelė asmenybė, tai ir jo atminimas turėtų būti įamžintas ne vien akmenyje. Todėl keliu klausimą, kokį paminklą turėtų visuomenė pastatyti A. Oliui, kad velionis būtų gyvas ne tik mūmyse, bet taip pat liktų pavyzdžiu priaugančiom ir būsimom lietuvių kartom.

A. Olio veikla buvo plati. Jis rėmė mūsų tautinius ir kultūrinius reikalus, buvo artimas spaudai ir meno pasauliui, jautrus šalpai, globojo jaunimą, rūpinosi lietuvių išlaikymu ir pačia Lietuvos byla. Todėl, ar nebūtų prasminga, kad kuriai nors čia sumintų darbų sričiai remti ar kitą.

Gal kam gali atrodyti, ar ne per anksti keliu velionies įamžinimo reikalą. Manau, jog geriau apie tai kalbėti dabar, kada visi jaučiame tauraus lietuvių netekimą ir esame pasiryžę testu tuos darbus, kuriuose jis dalyvavo ir netikėtai mirtis juos nutraukė. Dabar gal būsime jautresni ke-liamam sumanymui ir, jei reikės, dosnesni aukomis, nei po metų ar kitų.

DIRVA

Published twice-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILNIS, Inc. (Non-profit), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday. Editor: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio. Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915. Single copy — 10 cents.

Du kart savaitinis, leidžiamas VILNIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radio D-jos (Inkorp. ne pelniui), 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. Telefonas: Henderson 1-6344. Išleista Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Redaktorius: Balys Gaidžiūnas. Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio. Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais. Atsk. Nr. kaina 10 centų.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

V. Bakūnas (Los Angeles), P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), A. Musteikis (Detroit), R. Mieželis (Chicago), J. P. Palukaitis (Cleveland), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Šią savaitę...

Balys Gaidžiūnas

Su mūsų dailininkais dar blogiau, negu su dabartiniais Vilku — taip parašė Dirvos skaitytojas iš Chicagos, pasiskaitęs dviejų dailininkų pareiškimus, paskelbtus lietuviškuose laikraščiuose. Iš tų pareiškimų aiškėja, kad mūsų dailininkai negali sutilpti vienoje lietuvių dailininkų draugijoje, kaip sutelpa lietuvių rašytojai, laikraštininkai, o dar skaudžiau, kad jie negali sutilpti ir vienoje lietuvių dailės parodoje, kuri įvyks Pasaulio Lietuvių Seimo metu. O negali sutilpti todėl, kad vieni apie kitus tik blogai galvoja, vieni kitus priekaištauja, kad anie nemoka kurti, gi moka tik jie vieni.

Sunku numanyti, kas gali dabartinius lietuvių dailininkus nuo tų ligų išgydyti, nes tos jų ligos jau gerokai įsisėnėjusios, atsineštos iš anapus vandenų. Bet gydyti, o gal teisingiau pasakius gydyti, būtinai reikia, nes mes jau per daug prisiklausom jų pačių sakomų kalbų ir jų pačių rašomų raštų, kurie nei pačiam menui, nei mūsų bendriems interesams nieko gero neduoda.

Dailininkų pavyzdžių stropiai žengia ir nemažai skaičius mūsų dainininkų, kurie ir kurio, jau tiesiog reikalauja reikalauja, kad būtų rašoma tik gerai, kad, gink Dieve, nebūtų padaryta jokios pastabos. Jis ar ji dainuojanti tik dieviškai, gi panašus kitas dainininkas dainuoja daug blogiau, atsilikęs, beveik nemokša. O jau kuris dainininkas ar dainininkė vyresnė amžiaus, tai tas jau tik grynas nesupratimas, nevertas jokio dėmesio, kas juos pasikviečia koncertuoti, tie visiškai atsilieka nuo gyvenimo.

Ir tokie žodžiai, tokie priekaištai, čia neišgalvoti, bet lygiai šie laikraščio, lygiai kitų lietuviškų laikraščių redaktorių asmeniškai patirti.

Ir čia reikia gydytis. Liga negera, taip pat atsineštinė, tik čia gerokai paauginta, nes neįjunta, kaip ir daugelyje sričių, gyvenant už savo tėvynės namų sienų, tos didžiosios atsakomybės, kurią ten jutome.

Kalbant apie dainos menininkus tenka prisiminti ir dar vieną jais nusiskundimą, kurį mums dažnokai primena lietuviškosios organizacijos, rengiančios įvairius parengimus ir norinčios įvairesnius dainininkus į savo parengimus pasikviesti.

Reikalas liečia atlyginimus kitaip sakant honorarą. Dažnai dainininkai, kurie iš kitų vietovių atvyksta, sakysim, į Clevelandą, jie nesutinka važiuoti, jei jiems, be kelionės išlaidų dar neapmokama \$200 honoraras. O viena dainininkė negi kviesis. Reikia dviejų, gerą akompaniatoriaus, tai ir suma tokio parengimo, vien tiems dainininkams apmokant, jau susidaro gerokai virš \$500.

Bepiga tokia suma išmesti didžiuliams lietuvių kolonijoms, sakysim Chicago, bet mažesniems jau neįmanoma, nes pri-

dėjus visas kitas rengimo išlaidas, suma darosi nepakeliamai. Rengėjai turi nuo tokių malonumų susilaikyti, todėl smunka pačių parengimų meninė vertė, o jei už tokių parengimų bilietą lankytoji tenka mokėti per \$3, mažėja ir lankytojų skaičius.

Mūsų dainininkams reikia rimtai pagalvoti, nes čia minima \$200 atlyginimų suma yra dar ne pati aukščiausia. Yra atsitikimų, kad ir iš Dirvos redakcijos buvo reikalaujama net iki \$500 atlyginimo, ir iš tokių dainininkų, kurios čia yra priverstos nieko nedirbti dainos meno srityje, nes niekas jų nekviečia. Ar negeriau tokiems dainininkams ir dainininkėms būtų, kad tas pasakius atlyginimų sumas sumažintų, kad turėtų dažnesnių progų su kitų kolonijų lietuviams pabendrauti, savo meninius gabumus parodyti ir tuo pačiu lietuviškumo dvasią pakurstyti.

Žinoma, niekas negali jų priversti tokių patarimų klausyti,

TIME TO TAKE OUT THE GARBAGE?

LAIKAS PIRKTI ŠIUKŠLIŲ PEČIŲ!

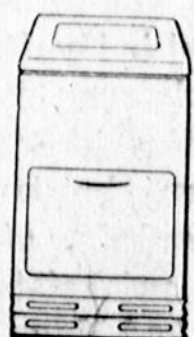
NAUJI MODELIAI! NAUJI PAGERINIMAI!

Jūs galvojate, kad jau viskas atlikta šį vakarą. Ne — dar kartą auklėtas batus. Dar šiukšlės reikės išnešti!

Štai lengvas būdas šiukšlių problemai išspręsti. Pirk naują dujinę šiukšlių krosnį. Sudegink visas šiukšles per kelias minutes... savo namo rūsyje ar sandėlyje. Jokio dūmų, jokio triukšmo, jokio kvapo. Ir su dujomis, kurios tekašiuoja tik centus dienas.

Naujos dujinės šiukšlių krosnys yra greitesnės. Geresnės, negu bet kada. Pažiūrėk naujus modelius, naujus pagerinimus šių žinomų firmų pas pardavėjus dabar.

Calcinator
Caloric
Majestic
Martin
Sears-Kenmore
Warm Morning
Waste King

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Kas ir kur?

• Vokietijos lietuvių bendruomenės valdyba savo metinę kadenciją baigia birželio mėn. 30 d. Tą dieną įvyks Krašto Tarybos posėdis ir bus išrinkta nauja valdyba. Dabar valdyboje buvo: E. Simonaitis, K. Drunga, V. Sutkus, J. Stankaitis ir kun. A. Bunga.

• Bostone įvykstančio Amerikos Lietuvių Kongreso metu rengiamas banketas. Pagrindiniu jo kalbėtoju bus senatorius John F. Kennedy. Banketo meninę programą atliks Stasė Daugėlienė, Stasys Liepas ir Onos Ivaškienės vadovaujamas tautinių šokių sambūris. Dainininkams akompanuos Julius Gaidelis.

• Giedrė Malėnaitė, iš Andover, Mass., pirmąja mokykle, atžymėta garbės medaliu, baigė Sv. Patriko High School.

Baigusi gimnaziją Giedrė įstojo į Lowel Technologijos institutą chemijos mokslų studijuoti. Jos tėvelis — Stepas Malėnas yra popierio fabriko inžinierius, aktyvus visuomenininkas ir nuolat lankantis lietuvių.

• Lietuvių Vaizbos Butas Pittsburghe liepos mėn. 13 d. rengia metinę šventę Lietuvių ūkyje — Lithuanian Country Club. Kaip žinia, į tas šventes suvažiuoja labai daug apylinkių lietuvių, jas aplanko ir aukšti valdžios pareigūnai.

Valdyba: J. Povilaitis — pirmininkas, J. Česna — sekret., A. Kavaliauskas — ižd., V. Šarka — kand. Kontrolės Komisija: St. Petrusis — pirm., V. Sederavičius — sekr., J. Agurkis — narys. Steigiamasis skyrius susirinkimas nepamiršo ir Dirvos vykdymo \$20,000 vajeus. Pažadėti skyriaus narių įnašai jau baigia išrinkti ir artimiausiomis dienomis bus pasiūstyti Dirvai su aukotojų sąrašu.

ALTS Centro Valdyba skyriaus steigiamąjį susirinkimą pasveikino telegrama, kuri susirinkimo dalyvius maloniai nuteikė. J. P.

gūnai. Šiais metais taip pat tikimasi daug svečių ir šventei iš anksto stropiai ruošiamasi.

• Tautinių šokių vadovą, paruoštą p. Saudargienės, išleidžia Vokietijos lietuvių bendruomenės vadovybė. Šiuo metu leidinys yra spaustuvėje.

• Vaga perspausdino Kazio Placeno romano "Pulkim ant kelių" I dalį. Romane pasakojamas poeto Antano Strazdo gyvenimas. 200 psl., kaina \$2.00.

• Orbis — eksporto ir importo bendrovė, kurios centras anksčiau buvo Windsor, Kanadoje, dabar savo centrą perkėlė į Chicago — 2258 So. Sacramento St., Chicago 8, Ill.

OMAHA, NEBR.

ISTEIGTAS TAUTINIS SAJUNGOS SKYRIUS

ALTS Centro Valdybos pavestas J. Povilaitis birželio 8 d. sukvietė Omahoje Tautinei Sąjungai prijauniančius asmenis į skyriaus steigiamąjį susirinkimą. Visiems susirinkimo dalyviams skyriaus steigimo minčiai pritarus ir įstojus į skyrių narius — skyrius tapo įsteigtas.

Išrinkti skyriaus valdomieji organai.

Valdyba: J. Povilaitis — pirmininkas, J. Česna — sekret., A. Kavaliauskas — ižd., V. Šarka — kand.

Kontrolės Komisija: St. Petrusis — pirm., V. Sederavičius — sekr., J. Agurkis — narys.

Steigiamasis skyrius susirinkimas nepamiršo ir Dirvos vykdymo \$20,000 vajeus. Pažadėti skyriaus narių įnašai jau baigia išrinkti ir artimiausiomis dienomis bus pasiūstyti Dirvai su aukotojų sąrašu.

ALTS Centro Valdyba skyriaus steigiamąjį susirinkimą pasveikino telegrama, kuri susirinkimo dalyvius maloniai nuteikė. J. P.

WASHINGTON

Lietuvių moterų klubas įsisteigė tik 1955 m., tačiau jau spėjo pasižymėti savo veikla.

Surengė du gerai pavykusius koncertus, iš kurių pelno sušelpė Sibire kenčiančias lietuves moteris, paskyrė lėšų lietuvių kapams Vokietijoje prižiūrėti ir žurnalui "Moteris" paremti.

Kiekvienais metais klubas dalyvauja "Pageant of Peace" su lietuviška eglute ir programa. Balandžio 11 d. surengė "Vysnių Balių". Buvo atsilankę svečiai iš Baltimorės, Philadelphiajos ir kitur. Vakaras praėjo linksmoje ir jaukioje nuotaikoje. Dalis pelno pasiūsta Vasario 16 gimnazijai. Spalio mėnesį Washingtone įvyks Pabaltijo Moterų Klubų suvažiavimas, kurį pavesta suorganizuoti miniam klubui.

Lietuvių Draugijos dabartinę valdybą sudaro: Pr. Skardžius — pirm., Balys Paramskas ir Juozas Žemaitis — vicepirm., Louise Jurkienė — sekr., Margarita Vildžiūtė — koresp. sekr. ir Juozas Gabrilavičius — ižd.

BALFo skyriaus valdybą įeina: Kazys Škirpa — pirm., Jadvyga Kuprienė — vicepirm., Juozas Andriūšis — sekr., Louise Jurkienė — ižd. ir Kotrina Žalenskienė — narė.

Louise Jurkienė, gail. sesuo, birželio 8 d. atstovavo Washingtono galestingąsias seseris jų visuotiniame suvažiavime Atlantic City. (Reikia atminti, kad Washingtono yra per 15,000 galestingųjų seserų).

Jurkienė yra viena iš Washingtono Amerikos Lietuvių Draugijos steigėjų. Ji priklauso visoms vietinių organizacijų val-

A World of Fun Aboard!

S.S. AQUARAMA

One-Day Vacation Cruises

Štai puiki vandenyno kelionės romantika! Saulės deniai, šokiai, žaidimai — puikus maistas ir gerimai. Turistai, pasimkite savo automobilius ir sutaukite 180 mylių vairavimo.

SAILINGS:
Every Sun., Mon., Tues., Wed.
Lv. CLEVELAND 9:30 a.m.
Lv. Detroit . . . 2:50 p.m.
Lv. Detroit . . . 3:20 p.m.
Lv. CLEVELAND 10:30 p.m.
Other days leave Cleveland 5:10 p.m., arrive Detroit 10:30 p.m. (CITY TIMES SHOWN)

KAINOS (mokesčius įskaitant) tik \$5.75 į vieną pusę, \$8.95 į abu galus, specialios kainos vaikams ir grupėms.

S.S. AQUARAMA
Perry-Payne Building Cleveland 13, Ohio
SUperior 1-1555

DOCK: Foot of West Third Street

Kitos bilietų įstaigos:

Hotel Cleveland, downtown; Gun & Tackle Shops at Westgate and Shaker Square.

dyboms. Be jos neprašina nė vienas parengimas. Ji visada gyva, pilna energijos ir pasiruošusi kiekvienam padėti.

Birželio 8 d. Pabaltijo Komitetas buvo suruošęs tragiškųjų birželio įvykių minėjimą.

Kalbėjo visų trijų tautybių atstovai ir valst. sekret. Loy W. Henderson, Amerikos Himną giedojo Barbara Darlys. Programą išpldė: Stasys Baranauskas, latvių celistas Karolis Munters ir estų sopranas Ivo Patrason.

Minėjime dalyvavo daug žmonių, tik gaila, kad lietuvių neturėjo, kas sukalbėtų maldą. Būtų buvę gražu, jei ta diena būtų buvusi atžymėta ir pamaldomis bažnyčioje, kaip anksčiau būdavo daroma.

Washingtono lietuviškasis jaunimas savo gabumais garsina Lietuvos vardą.

Gabrielius Kajeckas pasižymėjo gabumais moksle praeitais metais.

Danutė Paramskaitė šį pavasarį laimėjo kalbėtojų konkursą. Algimantas Rūteliūnas laimėjo dainų žinovo vardą. Jis surinko per 30,000 amerikinių dainų ir laimėjo naują automobilį, pasirodymas televizijoje ir t.t.

Irena Krivickaitė su pagyrimu baigė George Washington universiteto chemijos fakultetą ir gavo šešis pasiūlymus tolimės studijoms. Pasirinko Lafayette, Ind.

Kristina Tyliūtė praeitą rudį įstojo į Georgetown universiteto kalbų fakultetą. Per vienerius metus taip toli pažengė moksle, kad jau beliko tik dveji metai studijų, vietoje trijų.

Inž. Algimantas Kuprenas, aviacijos vyr. ltn. turėjo baigti tarnybą šį mėnesį, tačiau jam buvo pasiūlyta studijuoti toliau. Jis grįžo iš Prancūzijos ir ruošiasi magistro laisviniui Air Force Institute of Technology.

Studijuos dar 18 mėnesių ir už tai turės atitarnauti 18 mėnesių kariuomenėje, tad praeis dar treji metai, iki grįš į civilį gyvenimą. Reikia pažymėti, kad i minėta instituta priimami tik su pagyrimais baigusieji universitetus ir pasižymėję kariuomenėje savo gabumais ir darbštumu.

K. J.

ROCHESTER

Gegužės 10 d. Rochesterio Liet. Bendruomenės Dramos grupė Sv. Jurgio parapijos salėje suvaidino Antano Rūko "Bubulį ir Dundulį". Veikalą režisavo Andrius Cieminis, asistuojant Broniui Vilmińskiui. Aktoriai: Bronius Velminskas — Bubulis, Birutė Apanavičienė — Rožė, Kleopatra Ruzgaitė — Radasta, Jonas Vaidys — Dundulis, Vladas

Malašauskas — Girdžius, Malija Polinauskaitė — Agulė, Kostas Mačiulis — Dobilas, Raimundas Kiršteinas — Šaltėkšnis, Vladas Keiba — piršlys Tarulis.

Puikias dekoracijas vaidinimui paruošė dail. Alfonsas Dargis, asistuojant Juozui Sodžiui. Grimas Stasio Ilgūno, šviesos Vytauto Staškevičiaus, sufleris Ona Norkienė. Publika buvo pilnutėlė salė.

B. K.

Birželio 8 d. Loreta ir Mykolas Kanapickai atšventė 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Per vietos Liet. Radijo valandėlę Kanapickus pasveikino jų vaikai ir anūikai.

Kanapickai gražiai paremia Sv. Jurgio parapijos reikalus, o taip pat ir visas lietuviškas organizacijas ir Lietuvių Radijo Klubą.

Šie metai Rochesterio Lietuvių Sv. Jurgio parapijai yra jubiliejiniai. 50 metų, kai gyvuoja lietuviška parapija, kurią pastatė, vadovaujant kunigams Kasakaičiui ir Jonui Bakšiui, senoji lietuvių karta.

Šio jubiliejaus proga parapijos mokykla gegužės 18 d. išpldė programą Rochesterio lietuviams. Programa buvo įvairi ir puikiai seselių mokytojų paruošta. Gražiai buvo užakcentuota lietuviškoji dvasia Maironio poezija ir vaidinimėliu apie šiluvos apsišveikimą. Linksmi nuteikė publika "Jubiliejinio pyrago kepimas" scenoje.

Rochesterio lietuvių visuomenė dėkinga seselėms mokytojom už nuosirdų mokymą lietuvių vaikų ir ypač už palaikymą lietuviškos dvasios mokinių tarpe.

Birželio 10 d. Sv. Jurgio mokyklos mokiniai išpldė radijo programą lietuvių radijo valandėse metu. Buvo paminėtos šventas Kazimieras, padainuota dainų, padeklamuota eilėraščių. Radijo pusvalandis klausytojams labai patiko. Vaikai radijo programai buvo paruošti seselės Aurelijos ir Christemtos.

ELIZABETH

LIETUVISKAS VASARNAMIS ASBURY PARK, N. J.

Žinomas aktyvus Elizabeth lietuvių kolonijos veikėjas — visuomenininkas — P. Lanys įsigijo Asbury Park, N. J., 515 Fourth Ave., (kampas Emory St., telefonas: PROspect 4-634) vasarnamį, kuriame bus išnuomojami butai ir kambariai sezonui, mėnesiui, savaitei bei savaitgaliams. Esant reikalui galima naudotis ir virtuve.

RAUDONIEJI VIDURAMŽIAI

TAI YRA

DVIDEŠIMTOJO AMŽIAUS VIDURIO RAGANŲ MEDŽIONĖS

KRONIKA

PARAŠĖ

JONAS GIRDŽIUS - KLAUSUTIS

Knyga jau gauta Dirvoje. Ji yra 300 psl. ir kaštuoja po \$3.00, gi kietais viršeliais \$3.50.

Dirva yra vienintelis jos platintojas JAV. Prašom knygą tuoj užsisakyti, kad galėtume artimiausiu laiku išsiųsti.

Nedelsk nė vienos dienos, bet šiandien pat siųsk 1 dolerį ir užsisakyk metams jau aštuntus metus šiame kontinente einantį iliustruotą humoro-kritikos žurnalą

PELĖDA

Išleista kovo, birželio, rugsėjo ir gruodžio mėn. Rašykite dar šiandien: PELĖDA, 231 Wallace Ave. S., Welland, Ont., Kanada.

Asbury Park, N. J. kaip žinia yra apie 50 mylių atstu nuo New Yorko ir apie 45 mylias nuo Elizabetho. Susisiekimas, ypač vasarą labai gyvas ir patogus traukiniais, autobusais bei nuosavomis privačiomis mašinomis.

P. Lanys šiuo metu kruopščiai trūšia vasarnamį, švarindamas bei puošdamas, kad gerai galėtų priimti visus vasarotojus.

Lietuviams savo atostogų — poilsio bei kitu nuiekamu laisvu laiku savaitgaliais čia taip pat bus maloni vietelė išsiblaškyti, pasižmonėti bei pailsėti.

CHICAGO

AKAD. SAMBŪRIO GEGUŽINĖ

Birželio 22 d. Lietuvių Tautinis Akademinis Sambūris ir Korp! Neo Lithuania Chicago ruošia smagią iškylą — gegužinę Sauk Trail Woods South aikštėje (ten, kur pernai buvo). Esant blogesniai orui, gegužinė vyks (ten pat) tam reikalui pritaikytam trobesyje.

Iškylų vietoje yra specialios krosnys, bus galima dešrelių, ar kitokio maisto išsikepti. Veiks ir bufetas, šokiams gros smagus akordeonas.

Visi minėtų organizacijų nariai ir svečiai nuosirdžiai kviečiami sekantį birželio 22 d. dalyvauti Sambūrio ir neolituojam ruošiamoj linksmoj gegužinė. Svečiai laukiami nuo 10 val. ryto.

I gegužinę važiuoti reikia Halsted St. iki Chicago Heights 26 St., pasukti į dešinę ir važiuoti iki įvažiavimo į Forest Preserve Euclid (Ashland ir 26th gatvių sankryžos), tada važiuoti Ashland St. iki aikštės Sauk Trail Woods South. J. Dauparas

CHICAGOS GYDYTOJAI

Tel. ofiso PROspect 8-1717
Rezidencijos REpublic 7-7868

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 West 63 St.
VAL.: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Šeštad. tik nuo 1-3 val. popiet.
Rezid. 3241 W. 66th PLACE.

Tel. ofiso EVERglade 4-7376
Tel. buto GRaceland 2-9203

Dr. Juozas Bartkus

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Norvest Medical Center
2336 West Chicago Ave.
Chicago 22, Ill.
VAL.: 1-3:30, 6-8:30 p. p. pirmad., antrad., ketvird., penktad.
Tik susitarus trečiadieniais.

DEVYNI VYRAI PRIEŠ AMERIKĄ

Aukščiausiojo Teismo pirmo ninko Earl Warren vadovaujamo teismo dauguma gegužės pabaigoje panaikino žemesnių teismų sprendimą, atėmusį duis komunistams pilietybės, radus juos paslėpusius žinias, kad buvo komunistai. Jie turėjo būti deportuojami. Aukšč. Teismo daugumos sprendimu jiems pilietybė grąžinta.

Labai keistas yra Warren vadovaujamo Teismo daugumos samprotavimas, prieš kurį Kongrese vėl pakilo bruzdėjimas, ir rašytoja Rosalie M. Gordon išleido knygą, "Nine Men Against America: The Supreme Court ant Its Attacks Against American Liberties" (Devyni vyrai prieš Ameriką: Aukščiausias Teismas ir jo atakavimas Amerikos laisvę). Ši knyga yra pasireiškusio Aukšč. Teismo išsiskikimų ir priešvalstybinės veiklos išdava, prasidėjusios 1953 metais su Warren atėjimu. Kaip žinia jis yra buvęs Kalifornijos gubernatorius, Prezidento Eisenhowerio paskirtas to teismo pirmininku.

Senatorius Eastland, Vidaus Saugumo Komiteto pirmininkas, vėl pabrėžė, kad nuo 1956 metų Aukšč. Teismas padarė tūzinį sprendimų, kurie įrodo to teismo daugumos narių pakrypimą į kairę.

"Visų tų teismo sprendimų pastangos buvo, — sako Sen. Eastland, — globoti, užtarti komunistus ir kriminalistus; trandandčios įstatymų vykdytojų darbą; kišimasis į Kongreso pastangas surinkti reikalingas informacijas apie kenkėjus, tai griovimas Amerikos žmonių pastangų apsiginti nuo kenkėjų savo valstybių įstatymais." Aukšč. Teismas panaikino valstybių teisę, savais prieš komunistinius įstatymais, kenkėjus bausti.

Eastland siūlo kongresui atimesti tuos Aukšč. Teismo patvarkymus. Valstybėms privalo būti grąžinta savo pastangomis bausti susekamus komunistus, veikiančius krašto griovime ir agituojančius kurančius jėga nuversti krašto vyriausybę.

Jis rekomenduoja senatui: pravesti įstatymą, kad iš valdiškų vietų susekami kenksmingi tarnautojai būtų šalinami. Įvesti reikalavimą sovietų atsiunčiamiesiems diplomatams suteikti tikras žinias apie ryšius su špioniais ir su slaptąja policija. Pramonės atžvilgiu išleisti įstatymą bausti susekamus saugumi pavojingus asmenis, atliekančius šnipinėjimą.

FBI direktorius Hoover savo knygoje, "Masters of Deceit" (Klastos Meisterai) įrodė, kiek giliai įsisiurbę komunizmo nuodai Amerikos gyvenime, pradedant nuo liaudies iki dvasiškijos ir aukštų valdininkų. Dabar, lyg

likimo ironija, ir Aukščiausias Teismas pasidarė to viso kenksmingo pakrypimo dalimi.

Teismo patvarkymu, negali būti areštuojami ir baudžiami komunistai, kad ir viešai skelbią, agituoja, kurstą nuversti krašto valdžią, kol jie nebus užtikti ta valdžios nuvertimo darbą dirbą ginkluoti.

KSK.

NEIGYVENDINIMAS PAGEIDAVIMAS

STEP. NASVYTIS

J. Nendriūnas savo rašinį "Šis tas dėl mokslinių laipsnių" Dirvos Nr. 45 užsiūlo gydytojus, kam jie užturpuoja daktaro titulą, neteisėtai save tituluodami.

Vokietijoje, Austrijoje, Italijoje ir kit. Europos kraštuose paprastas universitetinių studijų baigimas suteikia baigusiam daktaro diplomą. Bet daktaro diplomui įsigyti kvotimus ir apginti parašytą mokslinę disertaciją. Taip buvo ir Lietuvoje.

Gydytojams daktaro titulą JAV ir kitur pripažįsta ne universitetai, bet visuomenė ir gydytojai visuomenės neverčia juos si.

tituluoti daktarais, bet J. Nendriūnui nepasiseks visuomenę atrpatinti gydytojus tituluoti daktarais.

Asmuo gavęs universiteto daktaro mokslinį laipsnį, yra universiteto pripažintas daktaru ir jis pats gali laisvai tuo laipsniu save tituluoti. Bet visuomenei nėra jokios prievoles jį tituluoti daktaru. Tai jos laisvas dalykas. Vietoje daktaro jį gali naudotis ir priimti visuomenėje mandaugumą ir pagarbą asmeniui reiškiant kreipimusi "ponas". Tačiau, kreipdamiesi į gydytoją, mes jį niekuomet nevadiname vien ponu, bet pridėdame daktaras ar tiesiai sakome daktaras.

Dėl ko mes taip darome? Dėlto, kad taip priimta. Tai yra įsigyvenusi ilgametė tradicija gydytojus vadinti daktarais. Ir jos plunksnos brūkšniu nepanaikinti.

Dėlko ta gydytojų profesija užsiartnavo JAV, kad be mokslinio pagrindo, kokį stato daktaro laipsniui įsigyti šio krašto universitetai, gydytojai tituluojami daktarais?

Manau, kad tai padarė gydytojų profesijos visuomenei svarbumas, kad ji laiko tituluoti gydytojus daktarais garbės dalyku.

Liga žmogaus gyvenime yra blogis ir nelaimė. Ligonis su pagalba ir pasitikėjimu žiūri į pasijį atsilankiusį gydytoją. Iš jo jis laukia ir kančių sumažinimo, ir sveikatos sugrąžinimo. Juk verti pagarbos gydytojai, kurie tai padaro.

Ir kam skriauda ir nuostolis, jei visuomenė gydytojus vadina daktarais. Juk jie yra baigę universitetuose aukštą specialų medicinos mokslą.

Kai kurie Europos universitetai daktaro laipsnį suteikia visiems medicinos mokslą baigusiesiems. Koks nuostolis JAV universitetų diplomuotiems daktarams, kad gydytojų profesijos žmonės tituluojami daktarais. Ar nuo to nukentėja jų mokslin-gumas.

Manau, kad asmeniui, kuris yra gavęs JAV universiteto daktaro mokslinį laipsnį, ne tiek svarbu daktaro laipsnis, kiek jo įgytos tuo laipsniu pripažintos mokslinės žinios.

Ar įstoja į
VILTIES
draugiją?

Stovyklavimo metas vėl atėjo. Ir vėl bus daug džiaugsmo ir daug gražių prisiminimų. Nuotrauka iš praėjusių metų Neringos tunto stovyklos.

LOS ANGELES

DAILIŲJŲ MENŲ KLUBAS

Los Angeles Dailiųjų Menų Klubas svarbiausias tikslas yra lavintis, ruošiant paskaitas ir dalyvaujant diskusijose. Pagal nusistovėjusias tradicijas, klubo pirmininko pareigos perduodamos tam tikram periodui (vienam mėnesiui) kiekvienam nariui iš eilės. Savo kadencijai užfiksuoti, pirmininkai (arba jo pakviesti mokslo žinovai) ruošia paskaitas iš savo srities, po kurių seka arbatėlė ir diskusijos.

Paskutinį mėnesį klubo pirmininko pareigas ėjo muzikas Juozas Bertulis, todėl birželio 7 d. susirinkimas įvyko jo bute.

Šiemet sueina 50 metų nuo

mirties žymaus rusų kompozitoriaus Rimskij-Korsakov. Taipgi suėjo 130 metų nuo mirties vokečių genialaus kompozitoriaus Schubert. Muzikas J. Bertulis kalbėjo apie šiuos kompozitorius, plokštelėmis demonstruodamas jų žymesnius veikalus.

Pernai suėjo 130 metų nuo mirties žymiausio kompozitoriaus Ludwig van Beethoven. Kadangi Schubertas gyveno Mozarto ir Beethoven kaimynystėje, pergyveno panašius sunkumus ir t.t., todėl prelegentas savo paskaitoje trumpai paminėjo ir jų charakteristiką, išryškino jų veiklą svarbiausius brožius, palygino visų kompozitorių veikalus ir nurodė charakteringą ekspresijas.

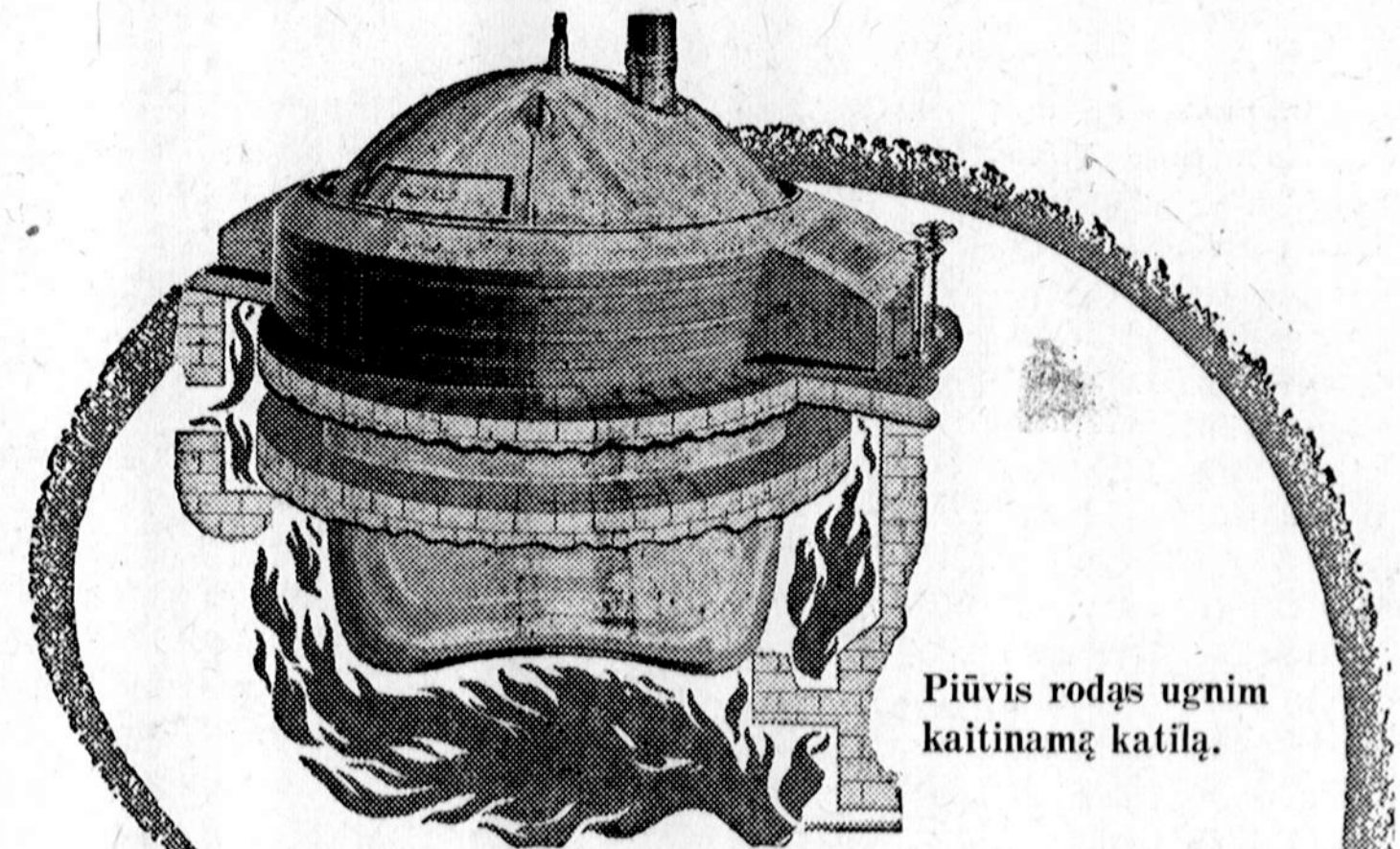
Susirinkime buvo aptarti Dr. Vinco Kudirkos minėjimo reika-

lai. Tuomi rūpintis pavesta klubo metraštininkui rašytojui Alg. Gustaičiui. Jis buvo išrinktas metraštininku ir ateinantiems metams.

D. M. Klubas šiemon oficialiai buvo priimtas naujas narys, rezisiorius Gasparas Velička. Perskaitytas jo ilgokas pareiškimas, po kurio Br. Raila nušvietė G. Veličką nuveiktus darbus Lietuvoje ir išsivijoje. Patį gi G. Veličką padarino griebtis plunksnos, nes iš to pareiškimo stiliaus visi pastebėjo, kad autorius turi literatūrinį gabumą.

Sekantis kandidatas į D. M. K. narius yra dailininkė Irena Jackevičiūtė-Petraitienė.

Naujam periodui pirmininko pareigos perduotos poetėi Danutei Mickutei-Mitkienė. Dd. J.

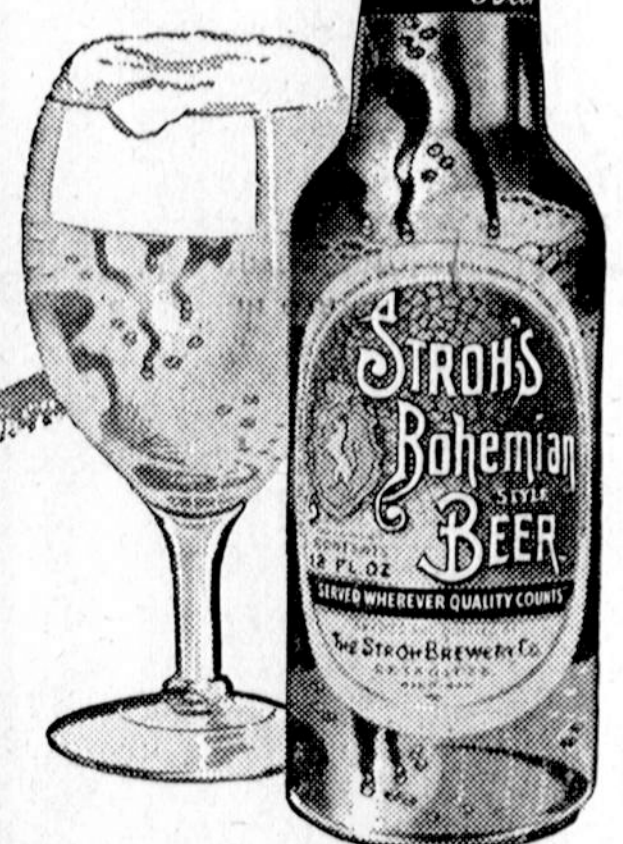
Piūvis rodo ugnį kaitinamą katilą.

ŠIOS LIEPSNOS VERDA TOKI GERĄ ALŲ... TOKI SKIRTINGĄ... JOKS KITAS AMERIKOS ALUS NEGALI LYGINTIS SU LENGVUMU, ŠVIESUMU, AR PUIKIU ATSIGAIVINIMU!

Dabar už vietines kainas!

Jums patiks

Stroh's
yra šviesenis!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

AMERIKOJ VIENINTELIS UGNIM VIRTAS ALUS — VIRTAS PRIE 2000 LAIPSNIŲ!

P A S A K A

BALYS GRAZULIS

(3)

Kita jos puota vaizdavo Egipto faronės dvarą. Dar kitoje jį atkūrė užėgta Kalifornijoje aukso karštligės metu. Buvo lošama kauliukais, šaudoma ir mušamasi. Ne kartą net policija turėjo įsikišti — tai dėl nepadorių kostiumų, tai dėl pavojaus žmonių gyvybei. Seniai jos elgesiu buvo stebimasi, atleidžiama ir džiaugiamasi. Juk ji buvo Rita Maru — gražiausioji, ekstravagan-tiškiausioji žemės moteris.

Jos paskelbtos varžytynės iššaukė ir protestų bangą. Pirmas ją pasmerkė katalikų bažnyčios kardinolas, kaltindamas moterystės sakramento išjuokimu. Po jo užpuolė Moterų Lyga, prikišdama nemoralumą... Pro-statavo įvairios organizacijos, pavieniai asmenys piktingosi šeimų griovimu. Tik kai buvo paskelbtos varžytynių sąlygos, audra kiek aprimo. O sąlygos buvo šios:

Kiekvienas vyras, nevedęs, našlys, ar išsiskyręs neanksčiau, kaip prieš šešis mėnesius, turi teisę varžytynėse dalyvauti.

Ši sąlyga nuramino moterų lygos balsus, bijančius, kad vyrai jų dėl aktorės nepamestų.

Kiekvienas turi teisę spėti tik vieną kartą.

Spėjantysis, prieš spėdamas, padeda ant stalo dešimt tūkstančių dolerių grynais arba banko čekį tai sumai. Mislės neatspėjus, už-

statas pražūsta. Surinkti pinigai, varžytinių išlaidas apmokėjus, bus padalinti tarp bažnytinių bendruomenių — proporcingai, pagal turimų narių skaičių.

Šis punktas užslopino bažnyčių protestus, bet paliko nepatenkintą mokesčių inspekciją. Buvo paaiškinta, kad ši pabauda simbolizuoja pasakoje žinomą galvos nukirtimą mislės neatspėjusiam. Tačiau piktai lietužiai skelbė, jog ta pabauda išgalvota Ritai Maru nuo beturčių apsaugoti.

Varžytinės viešos. Nei laiškais, nei per įgaliotus asmenis spėti negalima. Varžytinių dalyviai spėja patys, asmeniškai.

Varžytines pravesti sudaroma komisija iš bažnytinių bendruomenių, miesto ir Ritos Maru paskirtų astovų.

Teisingą atsakymą, varžytinėms prasi-dedant, Rita Maru užrašys ant popierio ir įdės į voką. Varžytinių komisija voką viešai užantspauduos ir laikys savo žinioje, iki mislės bus atspėta. Niekam neatspėjus, po varžytinių, vokas bus atplėštas ir atsakymas viešai paskelbtas.

Dalyvavimas varžytinėse reiškia pasi-žadėjimą vesti Ritą Maru. Mislę atspėjusis bus sutuoktas su Rita Maru čia pat ir tuo-jau.

Mislės spėjimas įvyks gegužės mėnesio 13-15 dienomis, miesto sporto aikštėje nuo

septintos iki dvyliktos valandos vakaro kasdien.

Varžytinių dieną paskelbus, į miestą pradėjo plaukti svečiai iš viso pasaulio. Laik-raščiai skelbė atskridus keletą šėikų iš arabų kraštų, būrį Europos grafų ir pulkus įvairių žinomų vyrų iš užjūrių. Tačiau Amerika ir čia pirmavo — tūkstančiai automobilių visais keliais dūžė į miestą. Miesto viešbučiai buvo persikimę, o krautuvės ir restoranai darė negirdėtą apyvartą. Gi Ritos Maru atvaizdai, įvairiausiose pozose ir kostiumuose, buvo pardavinėjami milijonais.

Petras Baleika, pono Goldo prekybos namų liftininkės Angelės brolis, buvo dailiai nuau-gęs, šviesiais garbanotais plaukais jaunuolis. Petras ruošėsi būti dailininku, studijavo meno mokykloje. Ir tėvas ir motina niur-gė, ragino imtis praktiškesnės profesijos, o jis ne, dailė jo pašaukimas. Ir tik Angelei Petrą visa širdimi remiant, tėvai nusileido. Nusileido, o gyvenimo baimė dėl ateities. Tėvas Baleika sirguliavo, jo uždarbis buvo menkas ir netikras. Jei ne Angelės alga, šeimai tektų badauti. Tačiau, kol ji dirbo, didelio vargo nebuvo. Bet štai ji susižiedavo. Dar mėnuo ir ištėkės. O iš Petro vis dar jokios naudos. Visa šeima būkštavo, tik Petras elgėsi lyg to nežinotų. Tylus, užsidaręs, mokėsi, piešė ir svajojo vienas. Visada toks buvo — tylus užsisvajojęs, vengė draugų, moterų, mėgo vienumą. Vienintelio jo draugu ir patikėtinio buvo sesuo Angelė, kuri jam atsimokėjo tokia pat meile ir supratimu.

Nuo to laiko, kai Rita Maru paskelbė

varžytines, Petras visiškai savyje užsidarė. Net su Angele mažai kalbėjo. Ką nepiešė — vis panešėjo į Ritą Maru. Ilgai vakarais sėdėjo verandoje, į žvaigždes akis įrėmęs. Nenugrisdavo net motinos šaukiant prie stalo. Ir tik viena Angelė jį suprato ir gailėjosi neturinti dešimties tūkstančių dolerių. Ji graužėsi ir laužė galvą, kaip jam padėti, kaip iš to, jį žudančio, svajų pasaulio ištraukti. Geriausia išeitim atrodė surasti jam artimą jo pašaukimui darbą. Darbas jį išblaškytų ir šeimos padėtį sustiprintų.

Taip nusprendusi jį emėsi darbo. Pakalbėjo su savo sužadėtinu Jonu Danovan, o tas prižadėjo pakalbėti su Benjaminu Martinu, su kuriuo jis artimai draugavo. Po kelių dienų sužadėtinis jai pranešė, kad Benjaminas Martinas prižadėjo Petrą priimti į modeliavimo skyrių, jei Petras turės bent kokių gabumų piešti.

Varžytinių dieną, gegužės tryliktosios dienos rytą, Petras, pasiėmęs punda savo piešinių, nuėjo prisistatyti Benjaminui Martinui. Prie lifto jo jau laukė Angelės sužadėtinis. Angelei palinkėjus laimės, Jonas Danovan nuvedė Petrą į Benjaminino kabinetą.

Benjaminas savo kabinete turėjo svečią. Jo sužadėtinė Etelė sėdėjo ant stalo su cigarete lūpose, stikliuką rankoje laikydama. Benjaminas pasitiko juos prie durų.

— Prašau, prašau, — kvietė jis.
— Ar netrukdomė? — klausė Jonas.
— Ak, ką čia! Juk pažįsti Etelę.
— Aš gi ir atėjau naujo genijaus pasi-žiūrėti. Ar nepristatysi? — juokavo Etelė.

Jonas suglumsij, nuraudusį Petrą pristatė.

— Didysis svajotojas, — juokėsi Benjaminas. — Tokių mums ir reikia. Truputis talento ir glėbys vaizduotės. Žinai, moterų padėdį be vaizduotės nesuprojektuos. Gerai! Pažiūrėsim, ką gali.

— Beny, — nutraukė jį Etelė, — negaliu tavęs išmokyti. Sakiau ne kartą — pirmiau stikliukas, o po to biznis.

— Atsiprašau, labai atsiprašau... Labai ačiū, Etelė! — Benjaminas skubėdamas vykdė įsakymą.

Ilgokai žiūrėjusi į Petrą, Etelė staiga pasisuko į Joną.

— Juk tai tikras radinys, Jonai! Firma tau bus už jį visada dėkinga. Toks gražuolis! Beny, neužkišk jo į braižyklą. Jį turi moteris matyti, juo gėrėtis...

— Etelė, Etelė... — maldavo Benjaminas.

— Prašau nusišypsoti, labai prašau, — nekreipdama dėmesio į Benjaminą, kankino Petrą Etelė.

— Benjaminas gali įrengti jam braižyklą pačioje krautuvėje, — juokavo ir Jonas. — Tokį stiklinį narvą...

— Žinoma! — sušuko Etelė. — Beny, ar girdi.

— Girdžiu, Etelė, ir stebiuosi, kad užmiršai savo tėvą, — su pilnais stikliukais grįždamas rimtai tarė Benjaminas.

— Ak, tiesa, — atsiduso Etelė.
— O dabar prie reikalo. Ar turite ką su savim? — kreipėsi į Petrą.

(Bus daugiau)

Menas, kuris mintim šviečia

VIKTORAS MARIONAS

Lietuvių Studentų Santaros gegužės 25 — birželio 1 surūstus Clevelando jaun. Dainininkų paroda jos lankytojuose sukėlė žymetinas stiprių socialines ir estetines prigimties refleksus. Jie užstarnauja ir viesesio atliepimo spaudos skiltyse.

"Daug atneka, bet nedaugelio pasigangimas" — tiesiai ir aršiai teigė dr. Juozas Girnius, kalbėdamas 1956 m. Kultūros Kongrese. Siandien jau nepatirsintų lūkesčių ir gėstančių vilčių aidu atliepiau jo iki šiol nepabotų įspėjimui: "Nepakanka tautinę kultūrą tik išsaugoti; kaip dažnai šnekama. Niekas neišlaikoma kitaip, kaip negestancia kuryba. Vadinamasis išaiškinimas visada baigiasi tik lavoniniu įpalzavimu. Tiek liksime gyvi, kiek mus pakeis naujos kartos. Bet jei mūsų atstovaujamoji lietuviškoji kultūra liktų tik liaudinio lygio, mūsų pajėgiausi talentai būtų neišvengiamai pasmerkti grimsti svetimuosiuose, neradami galimybės savuosiuose reikštis. Laikydami aukštąsias kultūros apraškas nereikalinga "prabanga", patys stumtume iš savo tarpo tuos, kurių nepatenkintų liaudiniam lygyje užkonservuota lietuviybė. Tik tada lietuviškas liks mūsų vaikų gyva, jei jie padarys ją ir savo asmeninio reikšimo erdve. Antraip — eis veltui visa, kas bus buvę anksčiau įdiegta. Visiems talentams turi būti vietos mūsų tarpe, visų jų kuryba turi būti mūsų laukiama, nežūrint, ar jie bus iš tų, kurie kalbės "visiems", ar jie savo kuryba bus priėmiami tik šviesuomenėi, ar dargi tik pačiam elitui".

Atvirai ir kritiškai ir save pažūrėj, turėsime prisipažinti, kad nereikėjo nei tų dviejų metų J. Griniaus įspėjimams pamiršti. Jie žavo jau to paties kongreso erzelyje. Pasimetėme ir su jo reikalavimu, kad tautinei gyvybei ir kurybai išlaikyti pusinių priemonių negana, kad reikia visų ir viso.

Didesnėje tamsoje šviesa labiau išsilygsta ir toliau motama. "Gyvenimas prasideda anoj pusėje desperacijos", sako Jean P. Sartre. Šituo lūkesčiu ir tikėjimu buvo sutikta ir palydėta Čiurlionio Ansamblio namuos veikusi keturių Clevelando jaunųjų dailininkų paroda.

Tikiu, kad pridera dar kartą grįžti į ją su estetinių svarstymų nuotaikomis.

Pačia bendriausia žyme visiems parodos dailininkams būdingas nusikreipimas nuo vadinamosios realistiškos mokyklos. Kita: yra pavojaus, kad mūsų įprastinė nuotaika mene ieškoti tautiškumo žymių parodos kūrinių galėjo būti palikta alkana ir sujaukta.

Mano pažiūra, nusigręždama nuo realizmo, jie yra teisūs, o nesinaudoti tautinėm raiškos priemonėm jie turi neginčytiną teisę.

Žinau, kad daugelio lietuvių akyse atmeti realistinį meną nėra nei lengva, nei populiariau. Nepriklausomybės metų mokykla ir spauda be mažų išimčių menininkams realistinį kriterijų. Nutolimas nuo realizmo reiškių ir nutolimą nuo meno. Kritiko ir publikos sprendimas, kad "taip gyvenime nėra" buvo minties sprendimas prozai ir poezijai, o taip pat ir dramai su dailė. Net poezijoje tebuvo stengiamasi išskirti ir iškelti tik tai, kas akį džiugina, kas "nosį trina" ir ko "taip ramu klausytis". Nuostabus skilimas siaubė daugelio krikščioniškųjų intelektualų dvasią. Giliausiai ir tvirtai argumentuotais darbais jie galėjo liudyti ir apginti dvasios primatą prieš materiją, bet, susidūrę su menu, jie terėdėdavo jame tik kas medžiagiška, kas visų rūšių fizišiais maitais išmatuojama. O juk savo grynąja forma realistiškas menas yra materialistinės pasaulėžiūros išraiška. Neveltui rea-

lizmas yra vienintelis meno kriterijus ir credo komunistiniame pasauly.

Mes vis tebesakome "realistiškas menas". Iš tikrųjų šita savoka tepateisintina tik tada, kai menu esame linkę pripažinti kiekvieną reiškinį, kuo nors skirtingą nuo įprastinio. Jeigu mums ir suktas kortom lošimas menas, ir kardyrijimas cirke menas, tai ta pačia teise ir "realistiškas" pasaulio perkėlimas į žodį, į drobę ir į molį yra menas.

Bet jeigu tikime, kad menas yra kurybos vaisius, kad kuryba yra naujo atnešimas į pasaulį, pasaulio nauja buitin praturtinimas, jeigu tikime, kad formos pakeitimas nėra joks naujumas iš esmės, kad autentiškas naujumas ir kūrinys yra du vardai, bet tam pačiam daiktui, tai turėsime prisipažinti, kad, kalbėdami apie realistinį meną, kalbame apie reiškinį, kurio nėra. Menas kaip kūrinys nėra nei objektyvuoto gyvenimo iškarpa nei jo dalių performavimas. Jis yra nauja autentiška realybė.

Berdajevs sako: "Objektyvacijos plotmėje tikra kuryba ir tikras naujumas yra neįmanomi. Kas yra įmanoma, tai tik esamosios medžiagos perdėliojimas. Jokios rūšies kurybinis naujumas negali kilti iš buities. Jos kilmės tegalimas tik iš "laisvės" (Laisvė Berdajevs vadina dvasią).

Sitoki samprotavimai apie realistinį kūrį gali būti visai rimtai išgąsdinti. Juk jeigu realistiškas menas nėra, jeigu realistiškas nėra meno kūrėjas, tai kas tada beliktų iš visos mūsų dailės ir literatūros? Norint patirti, ar šita baimė pagrįsta, ar ne, reiktų specialiau persvarstyti pačią realistiškos meno sampratą.

Arčiau į praktinį sprendimą mus atveda šitas Ortegės Y. Gaset nurodymas: "Menas neturi teisės egzistuoti, jeigu, siekdamas atkurti realybę, jis be reikalo ją dubliuoja".

Paisydami to nurodymo ir kritiškai peržvelgdami viso lietuviškojo meno lauką, rastume, kad kaip ir daigai būtų išrautini (tie, kurie dubliuoja realybę) kiti būtų naujai perkainotini, o visų didžiausia dauguma — į naujus rėžius perkeltini. Iki šiol mes tikrai per daug stiprių ir žymių mūsų meno pasaulio vardų be rimtesnės atrankos į realistų sąrašus rašėm.

Situo minčių taku mėginau kalbamosios parodos dalyvius prieiti. Mėginau kiekvienam, kuris kėsintųsi juos atmeti dėl nusigręžimo nuo realistiškos mokyklos, duoti suprasti, kad tokio atmetimo jis neskubėtų meno vardu teisinti.

Berods, parodos dalyviai buvo modernistais vadinami. Nors šitas žodis nieko nesako nei apie laiką (visi laikai savo modernistais turėjo), nei apie mokyklą, nei kūrinio vertę, jis gana patogus, veda į greitą susižėjęmą. Visi sutaria, kad modernistas savo formų, spalvų ir perspektyvos neima iš realybės.

Bet iš kur jis tai ima? Leiskime, kad filosofas ir estetas Ortega Y. Gasset vėl mus įvestų į kelią. Jis vienoje savo studijoje apie modernųjį meną sako:

"Tradicišnis dailininkas, tapydamas portretą, tariasi duodąs tikrąjį asmenį, jis drobėje sužymi tik schematinę atranką, savo paties galva arbitrariškai išskirtą iš daugybės gyvojo asmens bruožų. Kas būtų, jeigu dailininkas pakeistų savo nuomonę ir apsispręstų tapyti ne realųjį asmenį, bet savo paties to asmens idėją, jo įvaizdį? Iš tikrųjų, tuo atveju, portretas būtų tiesa ir niekas kitas, tik tiesa, ir nesėkmė būtų daugiau neįmanoma. Apšpręsdamas išskirti realybę, kūrinys tampa tuo, kuo jis autentiškai ir yra: vaizdiny, nerealybė".

Šių dienų modernistas menin-

inkas yra realistas savo apsisprendimu. Jis sako, jeigu menas negali būti realybė, tai nėra prasmės jo ir realybės pretenzija padaryti. Menas yra laisvės vaisius, todėl jame viskas pateisinama: bet kokia forma (ar jokios formos), bet kokia spalva, bet kokia perspektyva ir bet kokia proporcija. Tačiau nepateisinama anarchija. Viskas jame galima, kas telpa išgyventos idėjos rėmuose. Idėja suponuoją naują realybę, kuri turi ir savo erdvės ir gravitacijos dėsnius. Savo, bet turi.

Mūsų dienų meno kūrėjas yra stiprioje vyraujančios realiai kritiškos filosofijos įtakoje. Ji teigia, kad jokio amžiaus ir jokios ontologinės ir psichologinės mokyklos nedavė normų autentiškai būčiai pažinti. Nedavė, nes jų ir nėra, nes būtis yra laisvė. Ji kipta, ji yra momento reiškinys. Būtis tik pati save gali surasti, kai ji pabunda savęs pažinimui, kai ji suvokia esanti laisva. Iki to laiko būtis veda neautentišką gyvenimą, ji yra tik buities, daiktinio ir socialinio pasaulio, elementas.

Šito filosofavimo įtaka jaučiamą mokyklose ir organizacijose, moksle ir mene. Moderniam kūrėjui menas yra vaizdu atskleistas išsiaiškinimas su savim. Modernaus dailininko kūrinys mus žadina ne tiek klausimui, kas čia rodoma, bet ką jis kalba. Stebėdami šios parodos kūrinius, mes neišvengiamai nubūsim klausimui, kokia mintis, kokia spalvinė muzika iš šviečia? Nesikreipėme į pačius dailininkus, laukdami atsa-

kymo. Jų atsakymas mums neprivalomas. Mes esame laisvi patys savo dialogą su kūriniu vesti. Negebėdami naudotis šita laisve, modernųjį kūrinių būsimę priversti atmeti.

Nijolės Vedegytės - Palubinskienės vaizdas dar sklindas buitinės, nerūpestingos gyvybės. Jame dar daug saulės, daug meilės kasdienos daiktui, daug spalvingo žaismo. Dailininkė išsiskiria visa jauna, gyvenimo nesudrumsta, vitalinių instinktų gėmama aistra. Į mano klausimą, kaip ji savo piešinį priėjo, ji davė tiesų ir bene vienintelią įmanomą atsakymą: "Aš nežinau". Jos ieškojimų keliai dar visom kryptim atviri.

Vytautas Ignatavičius - Ignas prakalba į mus jau didelės laisvės jėga. Samoningai išlietam monotoniškų žalių tonų dugne būtis suvesta su pačiom dramiškausiom likiminėm stotim. Realistiniame piešiny šitie vaizdai įgautų neišvengiamą autobiografinę reikšmę ir žiūrovą nuteiktų sentimentaliai. Laisvu individualiai simbolišku idėjos išsakymu kūrėjas mus pažadina kūrybiškai intelektualiam išgyvenimui. Savo kuryba Ignas nepretenzingai, bet ir nenuginčytinai užsiangažuoja.

Mindaugas Nasvytis, tikiu, buvo kontraversiškausias parodos dalyvis. Jis prisistatė su vadinama abstrakto kuryba. Ji veikia mus gaivia vibracija ir verčia savintis autoriaus emocijas, dantis spalvine muzika iš reikštas.

Juozas Pivoriūnas skulptūri-

ne kuryba atestuotą savo magiška galią medžiagą pakeisti į mintį ir prasmę. Jo Dovydas suštingusiam metimo judesy tyra, žemiškos traukos netekusią formą liudija savo dangiškos misijos kilnumą.

Vytautas Raulinaitis jautria intuicija priverčia ir akmenį prabilti. Vaikų skulptūrose, iškeldamas į dėmesio centrą detales, kurios gyvenime laikomos nereikšmingomis, jis žadina ne kartai satyrišką nuotaiką, kupiną nemeluotos prasmės, kaip ir kiekvienas autentiškas primityvizmas. Nebūtų vaiku, o vistik būtų primityvume įtikinamam, reikška būti menininku iš Dievo rankos. Ir Raulinaitis juo neginčytinai yra. Jo kūrinių mažoji gyvenimo sienos girdime būtis didžiojo likimo žodį.

Turiningi ir estetiškai stiprūs parodos dailininkų kūriniai savo forma betgi nėra tautiški. Ir jie turi teisę tokie būti, nes kurybos aktas yra laisvės aktas, jis niekieno negali būti padiktuos, ir kai jis esti padiktuos, jis nustoja būti kurybos aktu ir negali kūrinio gimdyti. Tačiau, kad ir nebūdami tautiški savo forma, jie yra tautiški savo prasme. Kol estetiškai stiprus kūrėjas ir savųjų ir svetimųjų akyse drąsiai išpažįsta savo tautybę, tol jo kūrinys yra aštrus ginklas ir prieš nutautėjimą ir už krašto laisvę.

— o —
Šita prasme, neabejoju, yra tautiški savo apibrėžimu, ir kuryba ir visi Clevelando jaun. dailininkų parodos dalyviai.

BOSTON

Birželio 13 d. Tautinės S-gos namuose įvyko minėjimas, kuriame buvo pagerinti mirusieji veikėjai: buvęs Lietuvos prezidentas Antanas Smetona ir Antanas Olsis.

Minėjimą atidarė ir jam vadovavo J. Vaičaitis, kuris trumpame atidarymo žodyje pirmiausia priminė tragiškuosius birželio įvykius, ir susirinkusieji susi-lypiumi pagerbė žuvusius ir tebekovojančius dėl Lietuvos laisvės.

Įn. Vytautas Izbickas savo kalboje apie Antaną Smetoną vaizdžiai apibūdino jo atsidavimą ir pasižventimą Lietuvai.

Rašytojas Stasys Santvaras, kalbėdamas apie Antaną Olį, iš-lykė jo darbų lietuvių ir lietu-lytų, nurodė jį visiems sektinu pavyzdžiu.

Muzikinių minėjimo dalį atliko stud. Saulius Vaičaitis.

Vaičjurgis Juozas, aktyvus Taut. S-gos ir kt. organizacijų narys, baigė universitetą ir gavo inžinieriaus diplomą.

Birželio 10 d. įvyko šv. Petro lietuvių parapijos mokyklos mokslo metų užbaigimo aktas.

Pamaldas laikė kun. P. Virmauskas. Pamaldų metu giedojo berniukų choras, per aktą programą atliko 8 skyr. mokiniai, sugiedodami Amerikos ir Lietuvos himnus, šv. Kazimiero giesmę ir porą dainų. Programai vadovavo kun. J. Žuromskis.

S. Dario kun. legionariai įteikė garbės medalius geriausiai baigusiems mokiniams: Glorijai Razvadauskaitėi ir Nikolui Casperui.

Mokyklą baigė 49, iš jų naujųjų ateivių 14, kiti čia gimusių, mišrių šeimų ir nelietuvių vaikų.

Nors parapija ir skaitosi lietuviška, mokykla taip pat, tačiau visas akto pravedimas, išskyrus poros mokinių atsisveikinimo kalbas, vyko angliskai; ar never-tėjo vadovautis lygybės princi-pu, bent naudoti abi kalbas ly-giai, nes sakoma, kad visi tos klasės mokiniai mokėję lietuviš-ka, nes lietuvių kalba buvo dė-stoma ir net nelietuviui buvo įteiktas lietuvių kalbos kurso baigimo pažymėjimas.

Sekandieną visi baigusieji su palydovais išvyko poros dienų ekskursijai į Washington, D. C.

Tragiškųjų Birželių įvykių mi-nėjimą surengė Bostono LB apy-linkės valdyba.

Minėjimą atidarė v-bos pirm. P. Jančauskas. Jautrią ir mo-mentui pritaikytą kalbą pasakė p. Venclauskas iš Worcester.

Meninėje programoje dalyva-vo Bostono Dramos Sambūrio aktoriai Alg. Gustaitis ir Zita Žarankaitė, padėklamuodami e-lėraščių.

Perskaityta Massachusetts gu-bernatoriaus Furcolo proklama-cija, skelbianti birželio 14-ją Baltų diena. Priimtos atitinka-mos rezoliucijos, kurios pasiū-tytos: prez. Eisenhoweriui, vice-prez. Nixonui, sen. L. Saltonstall, sen. F. Kennedy, kongresm. J. W. McCormack ir kt.

Minėjimo dalyvių skaičių su-mažino sovietinio baleto gastro-lės, kurių progą pavergtų tautų atstovų suorganizuotame piketa-vime dalyvavo ir lietuvių būrys.

Su apgailėstumu tenka pa-brėžti, kad abiejose vietose da-lyvių skaičius buvo mažas dėl vietinio ALTO ir ALB apylinkės valdybos kaltės, kurios nesusi-tarė su pabaltiečių komitetu, o ALTas net nutarė neprisidėti prie piketavimo.

Taip pat pastebėtina, kad vie-tos dvasiškai nedalyvavo nei anksčiau ruoštame kun. J. Tu-mo-Vaičganto, nei dabar tragiš-kių birželio įvykių minėjimuose.

Bostono ir Brocktono šaulių būriai ruošia bendrą savo marių, šeimų ir bičiulių išvyką į Prano

Roženo vasarvietę birželio 22 dieną.

Ignas Vileniškis susitarė su Brocktone gyvenančiais vien-minčiais steigti ten Tautinės Są-jungos skyrį.

Ona ir Albinas Šležai birželio 21 d. švenčia 25 metų vedybų sukaktį. Ona Šležienė yra maus Klaipėdos veikėjo Jono Va-nagačio duktė (taip pat ir Ieva Kavaliauskienė). Albinas Šležas — Lietuvos kariuomenės kapito-nas, buvęs pulko vado adjutan-tas Klaipėdoje, dabar Bostono šaulių būrio vadas.

Susilubavus sveikatai — va-žiuk Alaušan. Ramybė taiso nervus ir sveikatą. Pigu, kam-barys 3 asm. savaitei — \$25.00. Meškeriojimas ir plaukymas eže-re, nesūrus ežero vando. Švie-žia žuvis! Galima išsinuomoti kambarius savaigaliams — \$7. Skambinti AN 8-8384.

NEW YORK

Tragiškųjų Birželių įvykių mi-nėjimas įvyko pračią sekmadienį Town Hall salėje. Jį ruošė Pa-baltijo tautų komitetas, o vado-vauti šiemet iš eilės teko lietu-viams.

Minėjimas prasidėjo pamaldomis šv. Patriko Katedroje, kuriu metu buvo sugiedota Marija — tai giesmė, kurią giedojo Lietu-vos tremtiniai užkaltauose vago-nuose, be oro, be šviesos ir van-dens, tremiami į šaltąjį Sibirą.

Pritaikytą žodį tarė vysk. J. Flannelly ir kun. Juškevičius, S. J.

Po pamaldų įvykių lietuvių, latvių ir estų kilminga akademi-ja, kuriai vadovavo ir įžangos žodį tarė šio minėjimo rengimo komiteto pirm. dr. A. Trimakas.

Pagrindinė kalbėtoja buvo kongreso narė Edna Kelly, kuri labai teisingai ir išsamiai api-būdino sovietų vedamą klastingą politiką, kurios pasekų yra žiauriai paliekamos ir Pabaltijo tautos.

Baigdamas ji pabrėžė, kad so-vietų klastą šiuo metu jau pa-žįsta visas laisvasis pasaulis, pa-vergsta tautos už jausia ir tikisi, kad jos vėl atgaus nepriklausomybę.

Pirm. dr. A. Trimakas paskai-tė rezoliuciją, kuri plovimu buvo vienbalsiai priimta, o taip pat daug sveikinimų bei užuojautos pareiškimų iš valdžios pareigū-nų.

Meninę dalį atliko estų solistė E. Parve, latvių — K. Kante ir Sturms pagrįsto fleita. Iš lietuvių muz. A. Mrozinskas paskamb-pianu, muz. J. Žukas ir V. Bal-trušaitis pagrįsto vargonais.

Salė buvo pilna žmonių, kurių didžiąją dalį sudarė lietuviai. Dalyvių tarpe matėsi konsulas V. Stašinskas, L. L. K-to pirm. V. Sidžikauskas, LNT pirm. V. Rastenis, LT S-džio pirm. dr. B. Nemickas, PL Bendruomenės Tarybos pirm. J. Šlepety ir kt. E. Č.

Birželio 7 d., Liet. Pil. Klube, Brooklyne, įvyko PL Bendruo-menės New Yorko apygardos at-stovų pasitarimas, kuriame iš-klausyta PL Bendruomenės Sei-mo rengimo komiteto narių V. Vaitekūno ir J. Makauskio pra-nešimų apie jo eigą.

Tarp kitko J. Makauskis pra-nešė, kad atvyks 250 choristų.

Plačiau buvo svarstyta Liet-uvų Dienos New Yorke reika-ti. Ši šventė įvyks birželio 29 d., gražioje vietoje, prie vandens ir lengvai pasiekiamą. Vaziuoti link Far Rockaway, Rockaway Blvd., netrukus už aerodromo ri-bų Idelwild International mato-si Iškaba Max Restaurant. Čia ir randasi ši graži vandens ap-supta vieta.

Pradžią 3 val. p. p. Laukiama visų atsilankant, senųjų ir nau-jųjų ateivių, o ypač jaunimo!

Tik Dirva skaitydamas sužinosi, kaip gyvena viso pasaulio lito-viai.

Mes duodam ir iškeičiam Eagle Stamps

the MAY CO'S 2 BASEMENT stores

Kai atostogos ateina!...

Jiems reikia tų stiprių kelnų...

Berniukų sanforizuotos KELNĖS

Su padvigubintais keliais

1.99

Dabar proporcingai pritaikytos ūgiui, gerai atsiūtos, stiprios darbinės kelnės iš 10-oz. melynų denim. Su stipriu žiūper ir pilnu kišenų komplektu. Ploniems ir vidutiniams nuo 6 iki 16 dydžio, storuliams 8 iki 16.

The May Co.'s Basement Boys' Clothing Department, Downtown and On the Heights

Vyrams ir dideliems berniukams! ODA APSIUVINETI

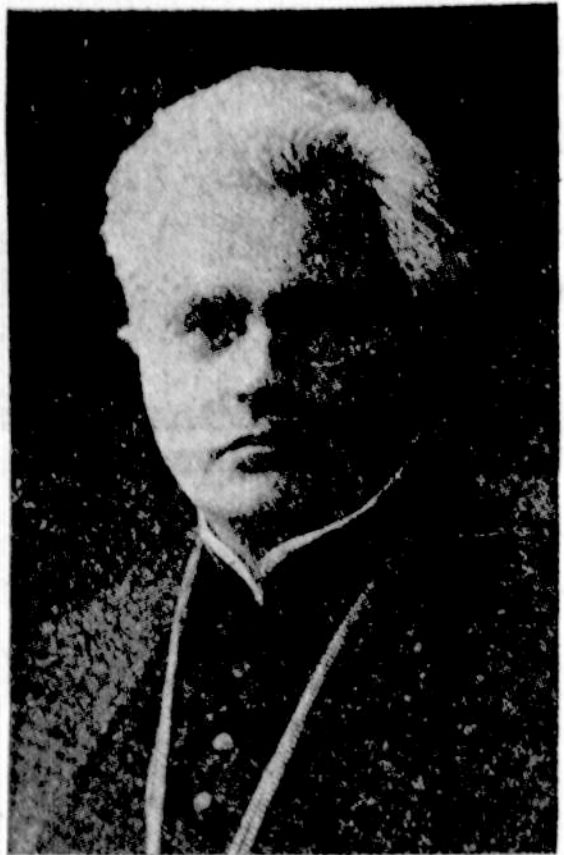
Stovykliniai BATAI 2.99

Kaip tik vasarą nešioti, rudos odos, gerai pasiūti ir patogūs stovykliniai batai. Dydžiai 2½ iki 6 vaikams, 6½ iki 12 dideliems berniukams ir vyrams.

The May Co.'s Basement Men's Shoe Department, Downtown and On the Heights

Clevelande ir APYLINKSE

Valganto mirties 25-erių metų minėjimas

Ivyksta birželio mėn. 22 d. 11 val. 30 min. Ciurlonio Ansamblio namų sodelyje — 10908 Magnolia Dr.

Programoje Aldonos Augustinavičienės paskaita.

Visi clevelandiečiai kviečiami dalyvauti.

Šv. Kazimiero v. lituanistinės mokyklos

mokslo metų užbaigimas įvyks birželio 22 d. Mokiniai organizuoti dalyvaus 10 val. pamaldose, po to salėje atliks programelę. Po programos bus premijų įteikimas geriausiems mokiniams.

Visi Clevelando, ypač Naujosios Parapijos ribose gyvenę lietuviai nuoširdžiai kviečiami dalyvauti iškilmėse.

Papildytas Skautų Tėvų Komitetas

Nesenai įvykusiame skautų tėvų susirinkime nutarta, kad tiksliausia yra perrinkti komitetą mokslo metų pradžioje, tai yra apie rugsėjo pradžią. Todėl dabartinis Skautų Tėvų Komitetas paprašytas eiti pareigas ligi rugsėjo pradžios, ir jo sąstatas papildytas dar vienu nariu, kurį išrinktas K. Budrys.

Tad šiuo metu Skautų Tėvų Komitetas yra šios sudėties:

E. Steponavičius pirm., O. Zygiene išd., A. Rukšėnas sek. ir K. Budrys — narys.

Šiuo metu Komitetas rūpinasi sutelkti lėšų Tautinei Skautų stovyklai, kuri įvyks šiais metais netoli Detroito. Stovykla, manoma, sutrauks apie tūkstantį skautų iš JAV, Kanados ir kai kurių Pietų Amerikos valstybių.

Vyresniųjų skautų iškyla

Praeitą savaitę, birželio 10-15 dienomis, 10 vyresniųjų D. L. K. Vytauto Didžiojo Draugovės skautų stovyklavio Mather Scout Reservacijoje. Pasivadinę miško broliais, neatbėdami lietaus ir šalčio, įrengę skautų patyrimo, laipsnio stovyklą su palapinėmis, vartais, bokštu, tiltu, lauko virtuve ir t.t.

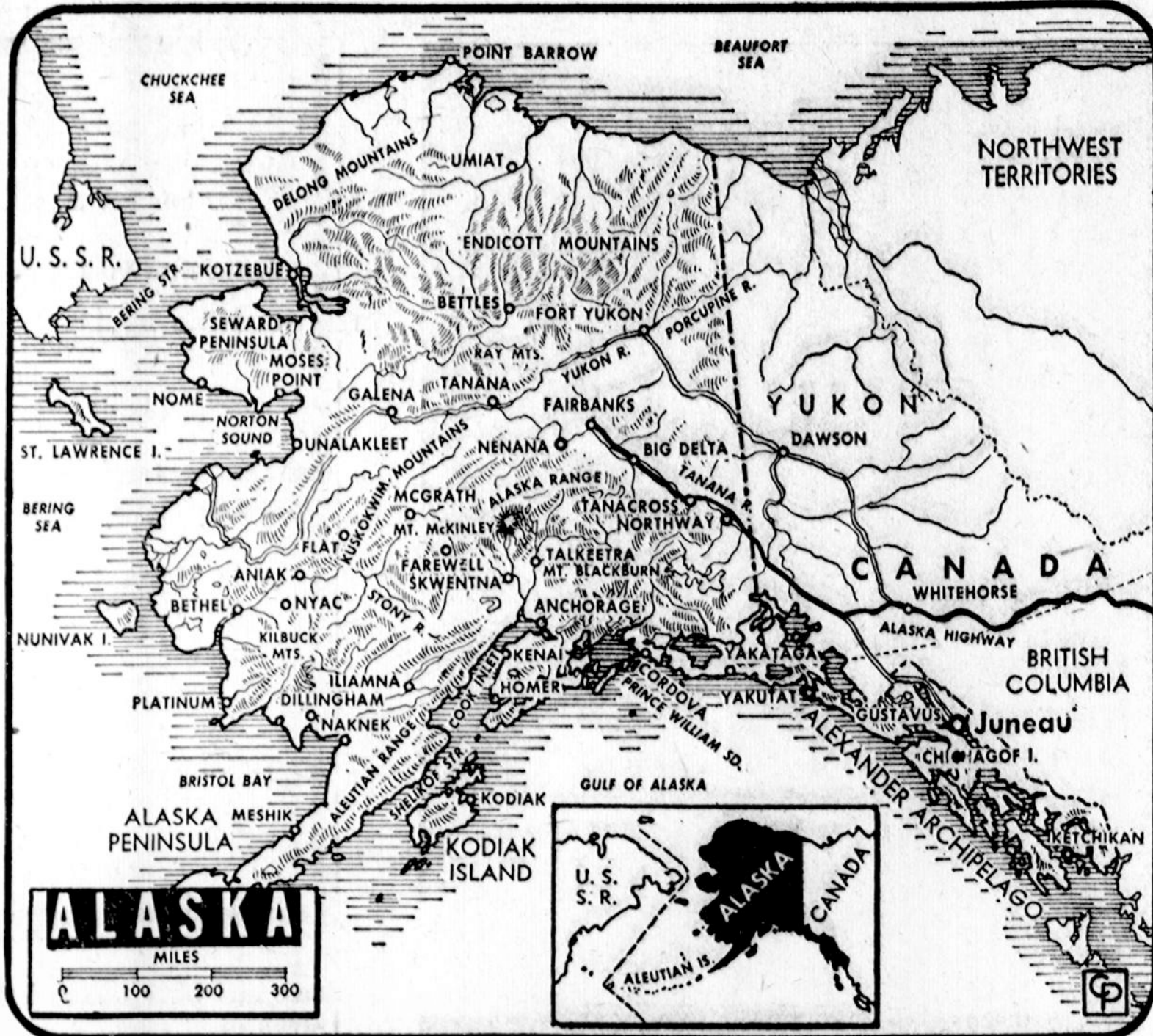
Stovyklautojai padarė didelę pažangą. Šeši išėjo pilnų skautų I pat. laipsnio programą, o likę tik su vieno punkto trūkumu. Visi įsigijo eilę specialybių.

Stovyklavio draugovės draugininkas — vyr. st. A. Garlauskas, adjutantas — psl. G. Neimanas, draugininko pavaduotojas — sl. P. Zygas, briedžių skiltininkas — psl. K. Gaižutis, apuokų skiltininkas — psl. M. Rinkus, vanagų skiltininkas — psl. S. Lazdinis, ryklių skiltininkas — skautas A. Rukšėnas, skautai — V. Venclauskas, P. Morkūnas, A. Daukantas.

Miško broliai nuoširdžiai dėkoja už visokeriopą pagalbą skautų mokytojų ir tėveliams, skautininkams, Pilėnų Tunto Vadijai, skautams vyčiams ir sešioms skautėms.

Baigė Šv. Jurgio parapijos mokyklą

Vytauto Didžiojo draugovės skautai — Leonas Melsbakas, Vytautas Januškis, Benediktas Grigaliūnas ir Juozas Vencius baigė Šv. Jurgio parapijos mokyklos 8 skyrių.

Alaska artimoje ateityje gali tapti 49-ja Jungtinės Amerikos valstybe.

Padėkime sportininkams nuvykti į New Yorką!

Kaip žinome, š. m. liepos 4-6 d. New Yorke įvyks 8-ųjų S. Amerikos Lietuvių Sportinių žaidynių vasaros rato varžybos. Varžybos yra ypatingos tuomi, kad jos vyks 20 metų sukakties nuo I-sios Tautinės Olimpiados, įvykusios 1938 m. Kaune minėjimo ženkle.

Clevelando LSK žaibas visose iki šiol įvykusiose žaidynėse labai aktyviai dalyvavo, pasižymėdamas netik gausių dalyvių skaičiumi, bet ir skaitlingais laimėjimais.

Šiais metais žaibiečiai stipriai pasirodė žiemos rato varžybose, įvykusiose balandžio mėn. Clevelande, yra pasiryžę neapsileisti ir New Yorke.

Tačiau čia susiduriama su sportininkų nugalėtojų ir lėšų problema. Clevelandiečių dalyvių numatoma apie 35, taigi, vykstant automobiliais (kas išeina pigiausia) reiktų apie 7 mašinų. Iš pačių sportininkų nesusidaro toks skaičius, kadangi mūsų dalyvių šį kartą sudaro daugiausia moksleiviskais jaunuimais.

Labai prašome, kas galėtų savo mašina vežti sportininkus į New Yorką, pranešti klubo pirmininkui A. Belskui, 12700 Speedway-Overlook St., East Cleveland 12, Ohio — telefonas LI 1-4612; sekretorei Elvyrai Voda-

palienai (Šikšniūtei) — tuo pačiu adresu arba išdėtininkui R. Babickui, 10908 Magnolia Dr., Cleveland 6, Ohio — telef. CE 1-4615.

Gazolino ir kitokios išlaidos bus apmokėtos.

Taipogi kreipiamės į clevelandiečius prašydami finansiniai paremti šią kelionę, nes savais ištekliais tikrai nepajėgiamu nuvykti, tuo labiau, kad apie 80% mūsų dalyvių sudaro mokyklinis, nedirbantis jaunimas. Neatsisakykite mūsų entuziazingam jaunimui pagelbėti dalyvauti šioje didelėje lietuvių šventėje. Iš savos pusės, žaibiečiai yra pasiryžę tikrai sėkmingai atstovauti Clevelando kolonijai ir ginti jos prestižą.

Aukas šiam reikalui prašome įteikti ar siųsti klubo išdėtininkui R. Babickui, aukščiausiai nurodytu adresu.

Iš anksto dėkojam.

Clevelando LSK žaibas

Tradicinę gegužinę

"Kario" žurnalui paremti rengia LVS Ramovės skyrius p. Niaurų ūkyje birželio 29 d.

Daugelis clevelandiečių šiuos senus ir gerus lietuvių pažįsta ir prieš keletą metų dalyvaudavo ten ruošiamose gegužinėse. Šiais metais Naurai atremontavo gegužinės skirtą pastatą, įrengė puikų barą, šokių salę ir kt. Tad lietaus atveju visi puikiai sutilpsime pastogėje.

Gegužinės metu gros geras orkestras, šeiminingės paruoš skanių užkandžių, bus gaivinančių ir raminančių gėrimų. Tad visi į gegužinę "Kariui" paremti! Vaziuoti W. 42 keliu iki 303 kelio (Brunswick), ten sukti į dešinę ir vaziuoti iki 38 kelio čia vėl sukti į dešinę. Minėtose kryžkelėse bus užrašas "Ramovė" ir rodyklės.

KAS

UŽSISAKĖ

DIRVĄ —

TAS NESIGAILEJO!

WHEN BUYING OR SELLING A HOUSE

Use our Escrow Service
Protect both parties
in the deal

Clevelandiečiai DABAR gali pamėgti
• Vasaros VEDINIMĄ • žiemos ŠILDYMĄ
Itaisymo
VISŲ METŲ

DIRVA

atlieka įvairius spaudos darbus. Jūs galite pigiai kainą atsispausdinti profesines korteles, įvairias blankas, vakarams biuleten, vestuvių pakvietimus, plakatus ir kt.

Užsakymai priimami ir paštu.

DIRVA — 1272 East 71 St.
Cleveland 3, Ohio
Tel.: HE 1-6344

Emilis Skujeniekas

persikėlė į naujus namus — 391 Cleveland Rd., telef. MU 1-6654.

D E M E S I O ! GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

Persiūnčia Jūsų sudarytus naujų daiktų siuntinius

į Lietuvą ir visus Rusijos kraštus, apmokant muitą siuntėjui. Gavėjas nieko neturi primokėti. Galima siųsti iki 44 svarų, jeigu persiunčiamieji daiktai telpa dėžėje, kurios dydis nustatytas JAV pašto taisyklė.

Oro paštu galima siųsti iki 22 svarų. Maistą kartu su rūbais siųsti neleidžiama.

Istaiga yra naujai perorganizuota ir klientų patogumui naujose patalpose.

Gauta urmo kainomis gerų vilninių medžiagų ir odos. Šios prekės parduodamos siuntėjams savikaina.

Priėmimo valandos kasdien nuo 9:30 iki 6 val. Trečiadieniais nuo 9:30 iki 8 val. Šeštadieniais nuo 9 iki 3 val.

Adresas: 1313 Addison Rd., kampas Superior ir E. 71st St. Tel. UT 1-0806.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius: apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

JUOZO KAMAČIO IR JONO BALEIKOS, ST. CLAIR SHOE STORE,

12915 St. Clair Ave.
Batų ir odos parduotuvė, didelės batų pasirinkimas ir žemos kainos negu kitur.

Siuntimui į Europą duodama nuolaida.

Batų taisymas paimamos ir pristatomos į namus be mokesčio.

Darbo val.: nuo 9 v. ryto iki 7 v. v.

Telefonas: GL 1-5875, buto — GA 1-7658.

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rašant tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės P. J. KERSIS, dėl apkaivavimo visada reikalauja apdraudoti kompanijos pirm, negu išmokų už nuostolius.

P. J. KERSIS,
609 Society for Savings Bldg.
Tel.: MA 1-1773
Rezidencija: PENINSULA 252

Vincas Sakas pardavė savo krautuvę,

esančią 6924 Superior Ave. Visiems savo klientams ta proga nuoširdžiai dėkoja, kad gausiai pirkdami, pakėlė krautuvės vardą.

Nauji savininkai krautuvę perima nuo birželio mėn. 22 dienos, todėl visos prekės, išskyrus kepiklų gaminius, bus parduodamos su 10% nuolaida.

Vienos šeimos namas

East 123 St. (į šiaurę nuo St. Clair) 8 kambarių, gaminis pečius, garažas, puikiam stovy.

Turime daugiau įvairių gerų namų pardavimui.

Edvardas Karnėnas
J. G. Oshen Realty and Insurance Service
1141 Ansel Rd.
SW 5-4808 arba ER 1-4732 (49)

J. P. MULL-MULIOLIS 6606 Superior

Rūpiniesi, kad is darbo neatleistų? Pirk už — turėsi pastovų garbą ir pajamas. Parduodama 2 ūkiai 1/6 ir 100 akrų. Teiraukis dėl daugiau informacijų.

E. 127 į šiaurę nuo St. Clair gražus 3 seimų namas, 2 butai po 5 kamb., vienas — 3 kamb., rami vietoje, arti visų patogumų, geros pajamos, tikrai \$16,800.

Mūrinis 8 kamb. namas už miestą, pilnas rusų, pristatytas garažas, 1 akro gražus sklypas, vaismedžiai, neoli mokyklų ir krautuvė, bankas įkainavo \$26,500, prašo tik \$24,900, nes išvyksta į kitą miestą.

E. 74 į šiaurę nuo Superior 2 seimų, 6 ir 5. Gerame stovyje. Aberdeen Ave. gražus 3 mieg. namas, moderni virtuvė, gerai prižiūrėtas.

4 seimų mūrinis apartamentas East Cleveland, labai geroje vietoje.

Turime daugiau namų įvairiose rytų Clevelando vietovėse. Skubiai reikia 1 ir 2 seimų namų Šv. Jurgio parapijoje.

Bendradarbis:
Algimantas Dailidė
UT 1-2345 HE 1-8516 (49)

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352
Atdara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių dėjimas.

Parduodami amžini automobiliai.

24 hours towing.
Dienos telef.: HE 1-6352.
Nakties telef.: LI 1-4611.

THREE WAY PAINTING CO.

Lietuviška įmonė atlieka įvairius naujų ir senų namų dažymo ir dekoravimo darbus iš lauko ir viduje.

Lietuviams darome nuolaidą.
J. ir E. Ignatavičiai
677 E. 128th St. Tel. MU 1-8368

PRANEŠAMA... NATIONWIDE'S naujas

ŠEIMOS DRAUDIMAS

Vienas gyvybės draudimas padengia visą jūsų šeimą... net automatiškai kiekvieną naujai prisidėjusį (po 14 amžiaus dienų) NE KIEK NEPADIDEJANT už mokamą vieną draudimą!

Skambinkite:
PAULINA MOZURAITIS,
Agentas
SK 1-2183

PARDUODAMI NAMAI

Dviejų seimų, mūrinis, po 5 kamb. Naujos parapijos rajone. Savininkas duoda paskolą.

Keturių miegamųjų mūrinis namas Naujos parapijos rajone.

Eddy Rd. — St. Clair labai geras vienos šeimos namas.

Turime ir daugiau gerų namų. Norintieji pirkti ar parduoti skambinkite:

East Shore Realty
Juozas Mikonis — Brokeris
780 East 185 St.
Ofiso tel. IV 1-6561
Namų — MU 1-2154 (47)

GERAS PIRKINYS

East 79 St., į šiaurę nuo Superior, 5 kambariai ir vonia pirmame aukšte, 3 kambariai antrame. 3 automobilių garažas. Gražus sklypas. Tik \$8,000.

Guinan Broker
WO 1-2377, vakarais GA 1-5376 (48)

Išnuomojami

2 miegami kambariai, garažas prie Highland Rd., grynas oras, pageidaujamas blausius lietuvis vyras. HI 2-8583. (48)

PARDUODAMAS NAMAS

3 miegamųjų, puikioje būklėje. Pusryčių kambarys ir praustuvė pirmame aukšte. Gražus kiemas, visi dideli kambariai. Skambinti HI 2-8167. (48)

Parduodamas pianinas

už nedidelę kainą. Teiraukitės Dirvoje.

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.

7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Butė: WA 1-2354

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio
OFISO TELEF.: MA 1-1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigią kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose.
Sutaisau paskolas pirmo morgičio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6835 SUPERIOR AVE. EX 1-1143
Lietuvių Klubo Direkcija, visus lietuvius ir jų draugus, kviečia nepamiršti 1958 m. lietuvių klubo.
Prašysite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairias garsiakalbius. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.
Atsilankę neapsiriksime, visi patogumai Jums.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis
6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525
Antroji mūsų krautuvė yra
1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551
Čia Jūs gausite įvairiausių vyną, alų ir geriausių mėsos produktus.
Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui.
Della E. Jakubs & William J. Jakubs
Licensijuoti laidojimo direktoriai ir balsamutojai
35 metų simpatingo ir rimto patarnavimo.
6621 Edna Avenue 936 East 185 St.
EN 1-1763 KE 1-7770

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

Redakcijos ir administracijos adresas — DIRVA, 1272 East 71 St., Cleveland 3, Ohio. — Telefonas: HEnderson 1-6344, Redaktorius Balys GAIDŽIONAS (buto telefonas: GL 1-3976).

Bendruomenės ir BALFo reikalai

Pranešimas, skaitytas Kongrese apie bendrines organizacijas

TEODORAS BLINSTRUBAS

I. Platesne prasme apie bendrines organizacijas kalbant, reikėtų paliesti ištisą eilę organizacijų, draugijų ir sąjungų, kurios sutelpa įvairių nusistatymų, pažiūrų ir ideologijų lietuvių, sulektomis jėgomis siekia tam tikrų tikslų. Tai būtų platus ir margas organizacijų miškas. Todėl tenka kalbėti siauresne prasme, — geriau sakan: įprastine! Ir tai sudarys mūsų svarbiausias bendrines organizacijas, kurios Amerikos lietuvių gyvenime praktiškai vykdo ypatingą darbą pasiskirtymą ir apimam, sakyčiau, vieno lietuviško kamieno tris pagrindines jo veiklos šakas: politinę, šalpos ir kultūrinę. Tai būtų:

Amerikos Lietuvių Taryba (ALTas),
Bendrasis Amerikos Lietuvių Fondas (BALFas) ir
JAV Lietuvių Bendruomenė.
Kiekviena iš tų organizacijų yra išvairiusi ir savo giliai ir našiai vaga lietuviškoje dirvoje ir apie kiekvieną būtų galima daug pasakyti, išvedinti eilę reikšmingų ir naudotų dalykų, padarytų Lietuvos, lietuvių ir lietuvių naudai...

II. Lietuvių Bendruomenė gimė Amerikoje, mažai kieno laukiama ir dar mažiau kieno mylima. Daugelyje atvejų ji atsiradę pamestinuko padėtyje. Atsiranda balsu, rimtai klausiančiu, ar tikrai Lietuvių Bendruomenė, kaip VISŲ lietuvių susibūrimas, jau užgimė ar tik rengiasi gimti?... O jei gimė, ar ji išaugs į subrendusį individą, naudingą lietuviškai visuomenei, ar liks tik savotiška neužauga, kuri vis kovos už savo egzistenciją ir bus vienas kitam pajukos objektu, tinkamu savo smailiai plunksnai ar lanksčiam liežuviui pasireikšti?...

O, rodos, gyvenant ne savo žemėje, esant išeiviams ar tremtiniais, tik bendromis visų lietuvių jėgomis būtų galima sėkmingiau siekti lietuviybės išlikimo, rūpintis priangaušios kartos lietuviško švietimo ir auklėjimo reikalais, uodviti ir plėsti savos kultūros daigus ir dalyvauti Lietuvos laisvinimo kovos baruose... Tai ir yra Lietuvių Bendruomenės pagrindiniai ir svarbiausi uždaviniai... Ir kas galėtų nuneigti jų svarbumą? Kas drįstu prisipažinti, kad, girdi, "man vis tiek pat", kaip šie gyvūniniai reikalai vystysis ir bus svarstomi bei imami rūpesčių pagrindas?

Gerai Amerikos keliai, bet jie pasirodė sunkūs Lietuvių Bendruomenei. Gal dėl ypatingų čia sąlygų, gal dėl senų organizacijų gausumo ir jų ryškaus noro ravienei veiklai. Lietuvių Bendruomenės idėjai, lyg naujai idėjai, čia buvo sunku isiterpti. Ir 1952 metais partinių bei srovininių narindų sudarytas LOKas (Lietuviškas Organizacinis Komitetas), ir 1955 metais visnotiniai išrinktas vyriausias organas — Taryba, kartu su jos sudaryta Vyriausia Valdyba, talkininkaujant net ištisai eilę nedauginių, neįstengė pralaužti nepasitiki-

mo dvasios ir Lietuvių Bendruomenės eilėse suburti žymesnį lietuvių skaičių. Ir š. m. balandžio mėn. 27 d. rinkimai parodė, kad mūsų masės dar nėra Bendruomenės idėją pakankamai susinteresavusios. Naujai išrinktai jos Tarybai prieš akis atsistoja svarbus uždavinys — surasti papildomų ir efektingų organizacinių veiklos metodų. Bet tai, tiesa, jos svarstymų dalykas.

Ne vienas ir iš mūsų srovės, tautinės srovės, narių kyla pikta mintis: jei jau Lietuvių Bendruomenė čia taip sunkiai prigyja, tai gal nurašyti ją į nuostolius ir leisti jai netrukdomai baigti savo dienas... Tačiau čia pat tuoj stojasi ryški ir šviesi mintis: daugelyje atvejų tautinės srovės ir Lietuvių Bendruomenės idėjos sutampa — pirmoje eilėje lietuvis ir jo samoningas išsilikymas. Lietuvių Bendruomenė, būdama nepolitinė ir nesrovinė, apjungia skirtingų nusistatymų lietuvių, tuo ugdo vieningumo dvasią ir atlieka tautinės svarbos darbą. O ir daug darbų, našiu ir reikšmingu, ji jau spėjo atlikti. Be to, svarbu, — nepavydėtose sąlygose.

Man malonu čia paskelbti mintį, kurią p. Juozas Bačiūnas, tas "idvysis tautinės srovės Prometejus", š. m. balandžio mėn. 20 d. Chicagoje, ALT Sąjungos skyriaus nariu susirinkime, pareiškė: Daug lietuvių organizacijų su laiku susilpnės, o gal ir žlugs. Ir kas tes lietuviybės darbą? — Tėra vienas atsakymas — Lietuvių Bendruomenė. Ji turės tvirtiau įsikurti, sustiprėti ir išaugti. Jos darbo barai padidės, ji turės savo darbą ir veiklą dar labiau suaktyvinti. Ir ateitis, išrod, priklausys Lietuvių Bendruomenei...

Šviesios mintys ir reikšmingos. Tikrai, trūkumai bus šalinami, naujai ieškomi ir tobulinami veikimo metodai, ir vardan tas Lietuvos daugiau suburs geros valios lietuvių, nuosirdžiai besisielojančių mūsų tautos reikalais.

Todėl mūsų, tautinės srovės, pozicija šiuo reikalu turėtų būti, manau, visai aiški:

Lietuvių Bendruomenė yra pilnai remiama ir joje aktyviai dalyvaujama.

III.

Apie B A L F a nedaug tektų kalbėti, ir tai ne todėl, kad ši organizacija nebūtų to verta, — ne: ji atliko ir atlieka didelį šalpos darbą, teikdama pagalbą į vargą patekusiems lietuviams. Ir šiame Kongrese, manau, yra nemaža asmenų, kurie didesnę ar mažesnę paramą iš BALFo yra gavę ar yra pasinaudoję jo patarnavimu į šį kraštą atvykstant. Dabar jau galime užmiršti, kad ir šalpos darbe yra pasireiškęs tam tikras žmoniškos silpnybės veidas: dažnokai srovinis balsas nuslopin-davo pagalbos šaukiančio aimanas... Tiesa, ir šiandien dar retkarčiais ir už jūrų marių atskrenda aidas, kad šelbime vis neapsieinama be politinių akcinių... Tačiau norisi tikėti, kad tai sudaro retas išimtis ir yra gal kokių nesusipratimų išda-

BALFas iš esmės pasilieka visų lietuvių bendrinę, nepolitinę ir nereliginę organizaciją. Susikūrė Amerikoje padėti lietuviams, dėl Antrojo Pasaulinio karo atsidūrusiems už Lietuvos ribų ir reikalingiems pašalpos. Ir šiame Kongrese apie jį jau nereikėtų toliau kalbėti: gal tektų išreikšti BALFui savo pagarbą ir padėką už atliktą darbą, kartu nusistatant jo veiklą pilnai paremti. Ir jei toliau šiuo reikalu dar kalbame, tai dėl kai kurių, sakykime ypatingų priežasčių.

BALFo seimai, šaukiami kas dveji metai, renka 21 direktorių, kurie sudaro vyriausią "valdžią". Pagal susidariusią tradiciją, geriau — pagal nerašytą susitarimą, buvo stengiamasi, kad Amerikoje vadinamos keturios pagrindinės srovės pristato po 5 kandidatus, kuriuos seimas "vieno balsu" patvirtina, sakykime, "išrenka". Prie jų pridodamas "nuo visų" pirmininkas, ir yra 21 asmens direktoriatas.

Tautinės srovės atstovus skirdavo ALT Sąjunga. Taip būdavo iki paskutinio BALFo seimo, įvykusio 1956 m. lapkričio mėn. 23-24 dienomis Detroito. Tada BALFo pirmininkas Dr. kan. J. Končius taip "patvarkė", kad ALT S-gos atstovas p. Antanas Olis nebuvo direktorium išrinktas, o jo vieton įstatytas kitas asmuo, kuris lyg turėtų atstovauti tautinę srovę...

Viename rašte, kurį BALFo pirmininkas prisiuntė ALT Sąjungos pirmininkui dr. S. Biežiui (tada jis buvo pirmininkas), p. Antanas Olis yra taip įvertinamas: "jis BALFą organizuojant nuosirdžiai su mašin bendradarbiavo, buvo BY-LAWS autorius ir visokiaropai padėjo gauti U. S. valdžios pripažinimą BALF organizacijai. Ir aš asmeniškai ir BALFo organizacija už tai vertinga jo paslauga esame labai dėkingi ponui Oliui ir jį gerbiame". (1957. III. 20).

Kitame rašte, išsiųstame pačiam p. Antanui Oliui, BALFo pirmininkas pažymi: "Jūs, ponas Oli, buvotė vienu aktingiausių tos organizacijos kūrėjų, BY-LAWS autorius, ilgametis vice-pirmininkas ir direktorius, taip pat žymus lietuvių visuomenės ir politikos darbuotojas patriotas"...

Na, ir tokių gražių atestacijų žmogus pačiam tų atestacijų davėjų pasirodė netinkamas būti BALFo direktorium.

ALT Sąjungos Valdyba dėl to kio dalyko BALFo pirmininkui Dr. kan. J. Končiui pareiškė protestą (1957. II. 17. raštas), o Sąjungos atstovus — p. Juozą Ginkū, p. Albina Trečioką, p. Nadą Rastę ir p. Joną Valaitį — iš direktorių pareigų suspendavo.

Be ir BALFo vadovybė po to tuoj padarė reikšmingą žestą — nutarimą, ir Sąjungos atstovus sunkiai užsachavo: BALFo Valdyba savo posėdy 1957 m. kovo mėn. 18 d. "vienbalsiai nutarė

Nauji ginklai valstybės gynybos departamento arsenaluose yra tankas su minas naikinančiu volu ir greičiau už garšą skrendanti vairuojama raketa, kuri imituoja užpuolimą. Tanko volas yra sudėtas iš daugelio plieninių ratų 4 pėdų skersmens. Raketa, vadinama "Kingfisher", užregistruoja teoretinius kludymus ir, parašytu nuleista, gali būti panaudojama iš naujo.

Naujas įstatymas apsaugoti padangų pirkėjus

Šiame laikraestyje anksčiau buvo minėta, kad atsiranda labai daug nesąžiningų pardavėjų, kurie klaidingais skelbimais apgauna padangų pirkėjus. Tas privertė įsikurti valstybines įstaigas.

Federal Trade commission išleido naują įstatymą, kuris įsigalios rugpjūčio mėnesio pabaigoje. Šis naujasis įstatymas, susidedas iš 12 punktų, privalo su laikyti apgaulingus skelbimus, liečiančius padangų kokybę, kainą ir terminologiją. Mat, pirkė-

jas dažnai nėra tikras, kokios rūšies padangas perka. Gi reikia atsiminti, kad JAV per metus išleidžiama virš dviejų milijardų dolerių padangoms.

Kadangi nėra jokių priimtų standartų visai padangų pramonėje, tai minėtas įstatymas įsaki-miai reikalauja tai pabrėžti. Įstatymas draudžia vartoti klaidinančius terminus, nustatant padangų kokybę. Įstatymas liečia padangų, kamerų, medžiagų, susijusių su padangų gamyba, skelbimus.

Įstatymas draudžia vartoti terminus kaip "first line", "100 level", "120 level" ir panašius, jei jie nėra reikiami paaiškinti. Kitaip tariant, kiekvienas termi-

pareikšti... (p. Antanui Oliui) nuosirdžiai padėką ir pakelti Bendrojo Amerikos Lietuvių Šalpos Fondo GARBES NARIU".

Nežinia, ar p. Antanas Olis tai "garbės" priėmė ar ne. Tačiau Sąjungos atstovams, anot vieno iš jų, p. J. Ginkaus, kaip jis rašo S-gos Valdybai, "susidarė nauja, sakyčiau, neaiški padėtis, kurią galėjo ir dar gali išryškinti tik arba pats A. Olis, arba ALT Sąjungos Centro Valdyba"... Ir tikrai, Sąjungos atstovai BALFe nebuvo tinkamai ir laiku painformuoti ir jų darbai BALFe buvo toliau tęsimi. Ir už tai jų nebūtų galima kaltinti. S-gos atstovas p. Albinas Trečiokas savo rašte Valdybai visai aiškiai pasisakė: "Lietuvių Tautinę Sąjungą atstovaujantieji žmonės manė ir tebmano, kad konfliktas tuo (tai reiškia — p. Antano Oliu "pakėlimu" garbės nariu) buvo likviduotas ir BALFo direktoriai nuo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos BALFo darbo ir tebedirba".

Gal "konfliktas" likviduotas, o gal ir ne. Jei žiūrėti asmeniniu požiūriu, — taip: p. Antanas Olis lieka, jei tik priėmė tą "pakėlimą", amžinu tos organizaci-

jos garbės nariu. Tačiau jei žiūrėti organizaciniu požiūriu, tai tuoj kyla eilė klausimų:

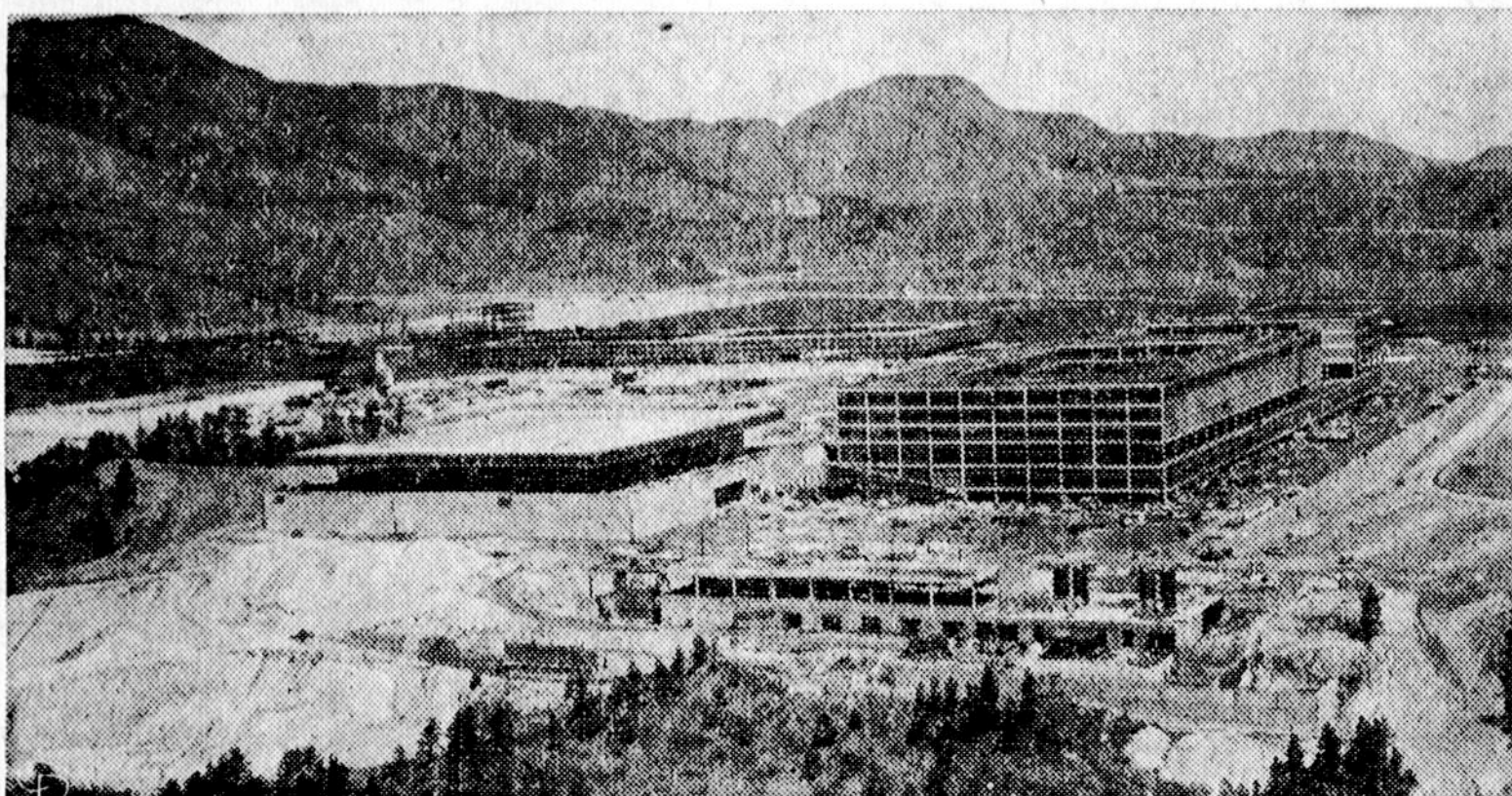
1. Ar BALFo direktoriata sudarant, laikomasi susitarimų, dženelmaniškių susitarimų, pagrinčių? — Paskutiniame seime, kaip matyta, ne!

2. Ar galima pripažinti kai kam kitam, negu pačiai grupės vadovybei, skirti kurį asmenį ir laikyti tos grupės atstovu? — Aišku, ne: tai sudarytų labai pavojingą precedentą.

3. Ar galima vieno nario išrinkimą garbės nariu laikyti kaip satisfakciją už susitarimų pažeidimą? — Ir čia atsakymas neigiamas: garbės narystė ir susitarimų vykdymas nėra tos pačios plotmės dalykai.

Todėl ALT Sąjungos Valdyba, šį reikalą apsvačiusi, ir siūlo: BALFo organizacinėje struktūroje turi būti atstatyta bendradarbiavimo ir susitarimų dviasia, o iki tai bus padaryta, ALT Sąjungos atstovus atpalaiduoti nuo pilnos reprezentavimo atsakomybės, paliekant jų pačių nuosirdžiai tolimesnį dalyvavimą ar nedalyvavimą BALFo veikloje iki būsimo BALFo seimo.

(Bus daugiau)

Naujai statoma JAV aviacijos akademija netoli Colorado Springs, Colo.

Didžiam lietuviui

ANTANUI OLIUI mirus,

drauge su velionies gilaus skausmo prislėgta našle ir artimaisiais liūdi

Lietuvių Tautinis Sąjūdis

Buvusiam mano Viršininkui

A. + A.

Pulk. ADOLFUI BIRONTUI mirus,

jo šeimai ir artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Viršila Petras Mockaitis

nas turi būti aiškus bet kuriam pirkėjui.

Terminas "Original Equipment" negali būti vartojamas tomis padangoms, kurios kadaise buvo naudojamos automobilių pramonės, bet šiuo metu jau nebenaudojamos.

Taip pat įstatymas draudžia naudoti "play rating" terminą, kuris nereiškia, kad padangos turi tą patį siūlų sluoksnį, kaip ir "rating". Ateityje visos padangos bus pažymėtos tikru sluoksnių skaičiumi.

Naudotos padangos privalės būti aiškiai pažymėtos, kad jos tokios yra. Nebus galima vartoti terminų kaip "new tread" arba "snow tread", kurie yra klaidiniai, nes pirkėjas nežino, ką tuo norima pasakyti: tik naujas padangų paviršius ar naujo tipo paviršiaus raštas.

Įstatymas atrodo yra geras, tik didelis klausimas, kiek jis bus naudingas. Šiuo metu turima visa eilė gerų įstatymų, kurie apsaugo piliečius, bet dažnai jie pavartojami tik tada, jei kas ima ieškoti teisybės. Visą bėdą, kad pirkėjas dažnai pasitenkina nuoskauda, vietoje ejęs bylinėtis.

pradėti tarp aštuntos ir devintos valandos. Šio įpratimo aš laikiausi per visą karą ir jį rekomenduoju kitiems, kurie turi ilgą laiką įtemptai dirbti. Pirmasis Jūros Lordas, admirolas Found, kaip tik suprato mano poilsio techniką, tuojau ją priitaikė, tik su tuo skirtumu, kad jis iš ties neguldavo į lovą, bet užsnūdavo fotelyje. Šią tvarką jis vedė net taip toli, kad dažnai užmigdavo laike Kabineto posėdžių. Tačiau, užteko bent vieno tik žodžio apie laivyną, kad pabūstų prie pilniausio aktyvumo. Niekas nepraslydo pro jo budrią ausį ar suvokiančią dvasią".

DETROIT

LIETUVIŲ STOVYKLAVIETĖJŲ BUVO ŽMONIŲ SPŪSTIS

Detroito miesto amerikiečių skautų ruoštoje pavasarinėje parodoje dalyvavo dvi lietuvių skautų draugovės — MINDAUGO skautų draugovė vadovaujama v. sl. Algio Zapracko ir globojama ps. Antano Banionio, ir GENEROLO GUSTAIČIO oro skautų draugovė vadovaujama sl. Jono Šostako ir globojama ps. Daveto Dūlaičio. Oro skautai buvo išstatę savo aviomodelius, kurie atkreipė dėmesį savo įvairumu ir konstrukcija.

MINDAUGO draugovė amerikiečiams pademonstravo lietuvišką stovyklavimo meną. Parodos draugovės stovyklos planą paruošė gilvelistas ps. Antanas Banionis, o vadovavo draugovės draugininkas v. sl. Algis Zaprackas. Parodėlę tvarkė v. sl. Česlovas Anušis.

Vos pradėjus statyti stovyklinius įsirengimus, lietuvių draugovės stovyklavietėn spietis būriai amerikiečių skautų vadų dar parodai neprasidėjus. Jie buvo nustebinti stovykliniais įrengimais ir papuošimais. Tuojau prisistatė iš televizijos stoties spaudos atstovai ir skubinosi lietuvių stovyklavietėje filmuoti, ir tą pat vakarą lietuvių stovyklavietė buvo parodyta per televiziją.

Birželio 6 d. vakare, parodą atidarius, garsiaakalbiai skelbė šimtą tūkstančių lankytojų miniai, kad visi nepamirškite aplankyti lietuvių stovyklavietę, ten eikite pirmiausia!

Lietuvių stovyklavietėje tris dienas buvo tikra žmonių spūstis. Visi gėrėjęsi puikiu menišku, samanomiu, maltų plytų ir smulkių akmenėlių papuošalais dekoruotu stalu, akmenėlių aukuru, beržo kryžiumi, skoningai sutvarkyta rankdarbių parodėle ir lietuviškais beržų vartais.

Stovyklavietėje plevėsavo lietuviškoji trispalvė su Amerikos vėliava. Jas ryte ir vakare su atitinkamomis ceremonijomis pakeldavo ir nuleisdavo išsirikia-vę dvylika lietuvių skautų. Šių ceremonijų atlikimas patraukė vėl filmuotojų dėmesį. Pagamin-ta daug filmos, kuri bus rodoma amerikiečiams skautams per jų kompensuojamas tuo, kad galė-jau dirbti per visą naktį iki 2 val. ryto ir net vėliau — kartais daug vėliau — ir naują dieną vėl pagerbimui.

Lankytojas